DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 245. SZÁM. *Debrecen, 1937 október 29 péntek* ÁRA 12 FILLÉR

Szentgyörgyi professzor megkapta a Nóbel-dijat

Mussolini a békeszerződések képtelen záradékainak revizióját sürgette

„El kell távolitani Európából a bolsevizmust“ „Németország nyerje vissza helyét az afrikai nap alatt“

A fasizmus 15 éves jubileumi ünnepe százezrek előtt

Róma, október 28. Csütörtökön megkezdődtek a Marcia su Roma évfordulójának ünnepségei, ami tulajdonképpen a fasiszta uralom 15-ik évfordulóját jelenti. Az ünnepségeken résztvett Hitler helyettese, Hess Rudolf is küldöttség élén.

Róma zászlódiszt öltött. Óriási arányú seregszemle folyt le Mussolini előtt. Százezer vezető fasiszta személy érkezett Rómába és legalább mégegyszer annyi volt a többi ünneplők száma. *Mussolini a német vendégek társaságában érkezett. A tömeg viharos lelkesedéssel ünnepelte.* A stadion hatalmas térségét teljesen betöltötték a felvonult fasiszták. Tíz órától kezdve a Duce érkezéséig a felállított ütegekből állandóan díszlövéseket adtak le. *200 kürt jelezte az ünnepély megnyitását.* A Giovinezza elhangzása után Mussolini beszélni kezdett. Többek között ezeket mondotta:

— 1922 október 28-án kezdődött meg a faiszta forradalom és 15 év alatt uralmi rendszerré vált. Ez az uralmi rendszer egyre jobban eggyéforrt az erős és megújhodott olasz néppel, amelynek megtámadása bárki számára kockázatos vállalkozás volna.

— Az emlékezés mai napján büszke örömmel állapíthatjuk meg, hogy ezalatt a történelmi időszak alatt nagy dolgokat vittünk végbe, amelyek csúcspontjukat a római birodalom feltámasztásában érték el.

— Örülünk annak, hogy Hitler kancellár a mai napra Rómába küldötte legjobb barátainak egyikét, Hess Rudolf bajtársat és több más benső munkatársát, akik harcosai és sebesültjei voltak a nagy háborúnak és a forradalomnak egyaránt. Itteni jelenlétük a müncheni, mecklenburgi és berlini felejthetetlen napok után azt bizonyítja, hogy a két rendszer közötti együttműködés egyre szorosabbá és a két nép közötti barátság egyre mélyebbé válik.

— Bajtársak! Nektek, mint a fasiszták vezetőinek, jól kell tudnotok, hogy a vezetőben százszorosan meg kell lennie azoknak az erényeknek, amelyeket a fasisztáktól megkövetelünk. Ezek az erények pedig örökké a következők maradnak: kötelességtudás, áldozatkészség és teljes önzetlenség.

— Most hallottátok és veletek együtt az egész világ hallotta mozgalmunk félelmetes számait. De ezeknél a számoknál is fontosabbak azok a milliók, amelyek ezek mögött állanak mindenre készen.

— Bajtársak! Mi legyen az a jelszó, amellyel belépünk a fasizmus tizenhatodik esztendejébe? Ez a jelszó ebben az egyszerű szóban foglalható össze: »A béke«. E szóval sokan éltek és sokat éltek vissza az úgynevezett reakcionárius nagy demokráciák részéről. Amikor azonban mi, férfiak, akik harcoltunk és akik készek vagyunk ma is harcolni, ajkunkra vesszük ezt a szót, akkor ez visszanyeri igazi mély és ünnepélyes értelmét.

— Hogy ez a béke tartós és eredményes legyen, feltétlenül el kell távolítani Európából a bolsevizmust. *Szükséges továbbá, hogy revideálják a békeszerződések bizonyos kiáltó és képtelen záradékait! Szükséges, hogy olyan nagy nép, mint a német, visszanyerje az őt megillető helyet az afrikai nap alatt.* Szükséges végül az, hogy Olaszországot békében hagyják afrikai birodalmában, amelyet vére hullatásával és saját erejével szerzett meg, anélkül, hogy csak egy négyzetcentiméterrel is érintette mások birodalmát.

— Bajtársak! Emeljétek magasra zászlótokat a római nap fényében. Ez a zászló nemcsak egy eszmének, elméletnek és forradalomnak, hanem egy egész századnak, a fasizmus századának a zászlója!

Mussolini beszédét számtalanszor szakította félbe a tömeg egetverő éljenzése és helyeslése. A beszéd után is perecekig ünnepelte a tömeg Mussolinit.

Zschindtzsch német közoktatásügyi államtitkár s kisérete Debrecenben és a Hortobágyon

Tegnap ismét előkelő külföldi vendégei voltak Debrecennek és a Tisza István Tudományegyetemnek. **Zschindtsch** német közoktatásügyi államtitkár és felesége jött el az alföldi metropolisba, nagyszámu kisérettel, hogy megszemlélje az itteni közoktatásügyi viszonyokat.

A német államtitkár kiséretében voltak: **Wacker** volt német államminiszter, Karl **Krümel** miniszteriumi igazgató, **Zierold** miniszteri tanácsos, Scurla kormánytanácsos és **Rosenberg** követségi tanácsos. Jelentették még Burmeister kormányfőtanácsos érkezését is, azonban ő betegsége miatt nem jöhe-

Zschindtzsch német közoktatásügyi államtitkár és kisérete a Kollégium előtt. — A német államtitkár Kállay Kálmán kollégiumi igazgató üdvözlő beszédét hallgatja.

— **Duguláș és aranyeres bántalmak különféle gyomor- és bélzavarok, maj és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- ss derékfápjás ellen a** régbevált természetes **Ferenc József** keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyujt. **Kérdezze meg orvosát.**

tett el Debrecenbe. Az előkelő német vendégeket dr **Szily** Kálmán államtitkár, dr **Jalsovíczky** miniszteri osztályfőnök, dr **Fülei Szántó** Endre osztályfőnök, dr **Terbócz** Miklós és dr **Kulcsár** István miniszteri tanácsosok kalauzolták. **Zschindtzsch** német államtitkár feleségét viszont dr **Kulcsár** István **miniszteri tanácsos** felesége kísérte el.

A külföldi vendégek tegnap délben 11 óra 45 perekor érkeztek. A pályaudvaron az egyetemi tanács — élén dr **Csikesz** Sándor rektorral —, valamint **Fáy** István főispán, dr **Kölcsey Sándor** polgármester, **Lám** Dezső h. főkapitány fogadták őket.

Az egyetemi tanács élén dr Csikesz Sándor rektor lelkes szavakkal üdvözölte a vendégeket, mondván többek között a következőket:

— Debrecen valamikor a nagy magyar alföldnek közepén feküdt s ma határszéli várossá lett. Nemrégen Köln és Majnafrankfurt csodaszép városa volt hasonló szomoru helyzetben. S mikor ott a fájó szomoruság boldog örömre változott, itt mi: tiszta szin-magyarok együtt örvendeztünk lélekben a német néppel. A mi városunk kisebb az önökéinél, de fájdalmunk nagyobb és annál sóvárgóbb szivvel várjuk a történelmi igazság elérkezését.

A vendégek nevében **Zschindtzsch** közoktatásügyi államtitkár válaszolt a rektor beszédére. Kijelentette, hogy örömmel jött Debrecenbe, amelynek magasszinvonalu kulturájáról és hires egyeteméről már sokat hallott.

Azután dr Csikesz bemutatta a vendégeknek az egyetemi tanács tagjait és a megjelent előkelőségeket, majd két orvostanhallgatónő virágcsokrot nyujtott át a német közoktatásügyi államtitkár feleségének és dr Kulcsár Istvánnénak, akik meghatottan köszönték meg a figyelmet.

A vendégek ezután autókba szálltak és a Nagytemplom elé hajtatak, amelyet megtekintettek. Ezután a Kollégiumba mentek, ahol **Kállay** Kálmán kollégiumi igazgató már várta és üdvözölte az érkezőket. A vendégek megszemlélték **a kollégium könyvtárának kincseit,** majd az emlékkönyvbe is beírták nevüket. Majd az oratóriumot és az udvart tekintették meg.

A Kollégium megtekintése után **az egyetem központi épületéhez** hajtattak. Itt megtekintették a rektori hivatalt, a német szeminárium könyvtárát, a bőrklinikát, az egyetemi gépházat és konyhát. — Zschindtzsch ezután az **egyetemi diákok orvosi rendelőjét is megkivánta szemlélni, amelyről — mint mondotta — már külföldön is sokat hallott.**

A német közoktatásügyi államtitkár a legnagyobb elragadtatással emlékezett meg a látottakról és kijelentette, hogy **Németországban is fel fogja hivni a figyelmet a Tisza István Tudományegyetemre, mint olyanra, ahol tanulni, müvelődni lehet s** amely példaképül szolgálhat a külföldi egyetemeknek is.

Délben dr Csikesz Sándor rektor ebédet adott a vendégek tiszteletére. Az ebéden Csikesz rektor mondot a vendégekre pohárköszöntőt. Hangoztatta, hogy Debrecen évszázadokon keresztül központja volt a magyar reformációnak, ősi főiskolája 400-ik esztendejét éli. Sohasem szünt meg a testvéri kapcsolat a németországi és a magyarországi protestántizmus között. Ez a főiskola nem felejtkezett el soha a lelki szabadság és az igazi tudomány ápolásáról, melyet éppoly hüséggel őriztek, mint a német testvérek. **Ezt az összefogát pecsételi meg a háborualatti fegyverbarátság.** Most a szellemi téren kell barátságunkat kiépiteni.

— **Mi magyar alkotmányunk történeti fejlődésén és hitünk bibliai alapjain állva ősi magyar szellemünk belső törvényei szerint alakulunk zárt egységbe, de készek vagyunk testvéri kézfogásra mindenkivel,** aki az élő Isten lélekben és igazságban való imására készen áll. Készek vagyunk, ha külön mivelünk is, egységesen támadni ezekkel az Isten, az igazi müvelődés **és a lelki szabadság ellenségeire.** Ebben a hitben és bizodalomban **kivánom Isten áldását az egész német népre s annak itt megjelent küldötteire.**

Ebéd után — a program szerint — a Stadion, a nagyerdei fürdőtelep és a Déri muzeum megszemlélése szerepelt volna. **Zschindtzsch** német államtitkár azonban abbeli óhajának adott kifejezést, hogy inkább **a Hortobágyot szeretné látni.** A társaság erre autókba ült s **ellátogatott a nagy magyar pusztára is.** A németek elragadtatással szemlélték az elejük táruló látványt, a végtelen pusztát, a kolompoló gulyát és a naplementének feledhetetlen szinpompáját.

A vendégek délután az ötórás gyorssal utaztak vissza Budapestre.

Állásukban megerősített főispánok

A belügyminiszter a kormány nevében is megerősitette dr vitéz **Jékey** Ferenc Veszprém vármegye főispánját, dr vitéz **Imecs** György Szeged sz. kir. város főispánját és **Kozma** György Csongrád vármegye főispánját ebben az állásukban.

Az igazságügyminiszter bucsuztatta Degré Miklóst és Oswald Istvánt

A budapesti tábla és a Kúria nyugalombavonuló elnökeit csütörtökön délelőtt búcsúztatták. Az ünnepélyen megjelent *Lázár Andor* igazságügyminiszter is, aki átnyújtotta *Oswald István* kúriai elnöknek és *Degré Miklós* táblai elnöknek a kormányzó kitüntetését, a Magyar Érdemrend elsőosztályú keresztjét. *Degré Miklós* búcsúbeszédében hangsúlyozta:

— Most, hogy visszatekintek bírói pályafutásomra, tiszta lelkiismerettel megállapithatom, hogy soha külső befolyás nem érvényesült bírói müködésemben és mindig csak a tiszta igazságot szolgáltam.

Oswald István az üdvözlésekre adott válaszában mondotta:

— Az igazságszolgáltatás jósága és tisztasága oly nagy erkölcsi erő — mondotta többek között —, amely nemcsak itthon kelt bizalmat, parancsol tiszteletet, hanem a külföld megbecsülését is biztositja számunkra. Bírói pályafutásom alatt mindenkor arra törekedtem, hogy az ősi hagyományok féltő gondozója legyek.

Szentgyörgyi Albert szegedi egyetemi tanár kapta az orvostani Nobel dijat

Stockholm, október 28. *A stockholmi Karolina orvosi intézet most döntött az orvostani Nobel-dijról és azt Szentgyörgyi Albert szegedi egyetemi tanárnak ítélte oda.*

Szentgyörgyi Albert neve az általa végzett vitaminkísérletek folytán lett világhirű.

Szentgyörgyi Albert orvos, egyetemi tanár Budapesten született 1893 szeptember 15-én. Pozsony, Prága, Berlin, Hamburg, Groningen stb. egyetemeken tartott előadásokat 1918—29 között. Az 1928. évet Amerikában töltötte. 1930-ban a szegedi egyetem orvosi vegyészeti intézetének lett az igazgatója.

Kutatásai az állati és növényi szövet légzésének, illetve oxidáció mechanizmusának felderítésére vonatkoznak, amely kutatásokkal kapcsolatban felfedezte a *C-vitamint. A C-vitamin hiánya a skorbutot okozza*, amely a hajósok és utazók régi veszedelme. Súlyos bőrvérzésekből, bénulásokból áll, amelyek halálosak lehetnek. A C-vitamin savi természetű erős oxigénkötő szénhidrát. E vegyületet Szentgyörgyi Albert 1928-ban az állati mellékvesében és növényben fedezte fel. 1932-ben paprikából nagy mennyiségben sikerült előállitania. A C-vitaminnak a sejtmérgezésben van fontos szerepe.

Hóman Bálint kultuszminiszter Stockholmból *Beznák Aladár egyetemi tanár útján kapott értesitést arról, hogy dr Szentgyörgyi Albertnek, a szegedi egyetem kémiai nyilvános rendes tanárának ítélték oda az orvostani Nobel-dijat.* A magyar tudóst ért nagy elismeréshez **Hóman miniszter elsőnek** gratulált meleghangú táviratban Szentgyörgyi Albertnek.

Dr *Szentgyörgyi Albert* 1930-ban **került a szegedi egyetemre** és itt folytatta a már Angliában megkezdett tudományos búvárkodását. A Nobel-díj elnyerése — mondotta az ujságírók előtt Szentgyörgyi dr — rendkívül mély örömöt okozott nekem, mert ez nemcsak elismerést jelent, hanem azt is biztositja számomra, hogy *a jövőben nyugodtan dolgozhatok tovább.* Meleg szavakkal szól ezután a nemzetközi együttműködésről és segitésről, amely a tudományos világra oly jellemző. Különösen az amerikai alapítványok voltak azok, amelyek biztositották számomra, hogy akadály nélkül elvégezhessem azokat a tudományos búvárkodásokat, amelyekhez bizony igen jelentős összegü pénzre volt szükségem.

Végül kijelentette, hogy december elején Stockholmba utazik, hogy december 10-én átvegye a Nobel-díjat.

Átnyujtották Hitlernek Horthy kormányzó ajándékát

Berlin, okt. 28. Hitler vezér és kancellár ma fogadta Sztolyai Dóme berlini magyar követet, aki átnyujtotta neki Horthy Miklós kormányzó ajándékát, **egy 48 személyes evőkészletet, amelyet a herendi porcellángyárban készitettek.** Hitler szivélyes szavakkal köszönte meg az ajándékot és Horthy Miklós kormányzó szivélyes figyelmességét. A müvészi szempont ból is igen értékes evőkészlet viszonzása annak az ajándéknak, amit **Hitler küldött a kormányzónak** az ezévi májusi berlini gépkocsikiállitás alkalmával: **egy Mercedes Benz gépkocsi alakjában,** amely a német gépkocsi ipar egyik mestermüve volt.

Milyen lesz választójogi reform

130 egyéni kerület, országos — megyei lajstrom.

Budapest, okt. 28. A belügyminisztérium törvényelőkészitő osztályán már hozzáfogtak a választás titkosságáról szóló törvényjavaslat előkészitéséhez. Eddig még csak a főbb irányelvek alakultak ki.

Mindmáig a hármas választási rendszer állt előtérben és az eddig kialakult vélemények szerint csakis a vegyes rendszer a járható ut. A kormánypártban az országos lajstromnak több ellenzője támadt és egyre határozottabb volt az a kivánság, hogy a választójogi reform során a kormány lehetőleg minél több egyéni kerületet tartson meg.

Az első tervek szerint 95 vagy 100 egyéni kerület lett volna. Hir szerint 125, esetleg 130 egyéni kerületet fognak kreálni és a megyei lajstrom mellett lehetőleg háttérbe szoritják az országos lajstrom jelentőségét. Noha olyan hirek terjedtek el ma a képviselőházban, hogy hármas rendszer helyett kettős választási rendszert valósitana meg a választójogi reform során a kormány, ez nem látszik valószinünek.

Csupán arról volna szó, hogy az egyéni kerületek és megyei lajstrom mellett az országos lajstrom mindössze 20—22 mandátum sorsát **döntené el.**

Az egyéni kerületeket ugy alkotnák meg, hogy minden kerületben körülbelül 20.000 választó volna. Ami a megyei lajstromot illeti, megyénkint a megye területének, lélekszámának és a választók számának megfelelően több vagy kevesebb volna a mandátumok száma.

Páris, okt. 28. Nair indiai repülő, aki angol repülőgépen mindkét irányban át akarta repülni az Atlanti óceánt, **csütörtök délután Franciaországban Forges Les Caux mellett lezuhant és meghalt.**

TÉLI MOSÓKELMÉK MELEG ALSÓRUHÁZAT!
Kardos Lászlónál

Vígszinház
Minden idők legjobb MAGYAR filmje:
HELTAI JENŐ világhirü izgalmas regénye:
A 111-es
TÖRZS — JAVOR — LAZAR MÁRIA — Csortos — Rajnai a főszer.

Nagy vita az egyházkerületben az első magyar király emlékezetének mikénti ünneplése körül

A közgyülés a békésbánáti egyházmegye felterjesztésében foglaltakat fogadta el és kimondta, hogy azt felterjeszti a Konventhez

A tiszántuli ref. egyházkerület csütörtökön délelőtt folytatta közgyülését. Makláry Károly püspök bejelentette, hogy **báró Vay László főgondnok másirányu elfoglaltsága miatt nem elnököl, igy a tanácskozásban mint világi elnök, a legidősebb egyházmegyei főgondnok: Kulin Imre vett részt.**

Dr **Rácz** Albert adta elő a **konvent** leiratát, amelyben közli a kerülettel, kérést intézett a magyar törvényhozáshoz, rendeljen a nemzetünket a keresztyénség nagy közösségébe bevezető **nagy király emlékére évről-évre olyan nemzeti ünnepet, amely minden hazáját szerető magyar embernek egyaránt ünnepe legyen,** amelyiknek tehát nem lesz felekezeti jellege. A közgyülés a leirat tartalmát megnyugvással és helyesléssel tudomásul vette.

István király ünnepe még egy ügygyel kapcsolatban a közgyülés elé került. A békésbánáti egyházmegye intézett felterjesztést a kerülethez I. István király napjának megünneplése tárgyában. Az előadó dr **Rácz** Albert azon a véleményen volt, hogy ezzel az üggyel már a közgyülés ma foglalkozott és igy voltaképpen ez az egész felterjesztés tárgytalanná vált.

Ennek ellenére a kérdésben széleskörü vita keletkezett. Az első felszólaló **Gönczy** Béla volt:

— 180.000 ember hivatalos képviseletének, a békésbánáti egyházmegye közgyülésének határozatát — ugy mond — fel kell terjeszteni a zsinat elé. Lehetetlen, hogy mi menjünk az eseménynek, hogy István király napjának megünneplésért esedezünk.

— Meg kell mondanunk a véleményünket, hogy református szempontból azt kivánjuk, ne legyen ebből ünnepnap, csak emléknap. Ha hétköznapra esik, akkor hétköznapi liturgiával, vasárnap ünnepi liturgiával ünnepeljék.

Dr **Juhász Nagy** Sándor szólalt fel ezután: Inditványozom, mondja ki a közgyülés, hogy a békésbánási egyházmegye inditványát magáévá teszi, elfogadja és ekként terjeszti fel az országos zsinathoz. A magam részéről feleslegesnek tartom a nemzeti ünnep kimondását is, mert ez már benne van egy állami törvényben. Debrecenben, a tiszántuli egyházkerület közgyülési termében, ahol még néhány hónappal ezelőtt Baltazár Dezső szava zengett, egy emberként foglalt állást nemcsak a közgyülés, de az egész tiszántuli reformátusság Baltazár álláspontja mellett a szent István-nap megünneplését illetőleg. Egyáltalán nem történt sem a magyar közéletben, sem a mi egyházi közéletünkben olyan lényeges átalakulás — kivéve Baltazár Dezső kidöltét, amely megmagyarázhatná, hogy miként tudja az gyházkerület ugyszólván egyik napról a másikra átváltoztatni a maga elvi felfogását ebben a hatalmas horderejü és elvi fontosságu kérdésben, amely belenyulik a mi hitelveinkbe is.

Dr **Erdős** József egyházkerületi ügyész volt a következő szónok:

— Roppan veszedelmesnek tartom, — ugymond — hogy ilyen áramlatok, jelszavak lábra kapjanak, amelyek mögött komoly veszedelmek fenyegetik a református egyházat. Méltóztassanak arra gondolni, hogy akkor, ha ez a Szent István-nap országos ünnep lesz, terlészetes, hogy minden református közfunkcionáriusnak kötelessége lesz beállni a körmenetbe.

Dr **Rácz** Albert: Szó sincs róla!

Dr **Erdős** József ügyész: Már most is igy van! Ott kell lennie! Szent István napját, ha állami ünnep lesz is, mindig ugy ünneplik meg, a körmenettel kapcsolatban. Meg kell állapitanom azt, hogy az egyetemes konventnek nem volt hatáskörében, hogy kiadta a rendelkezést, vagy felhivást az egyházközségekhez, hogy emlékezzenek meg István király napjáról. A konvent tulment a hatáskörén.

— Méltóztassanak felirni a zsinathoz, hogy vegye le a tárgysorozatról István király napjának megünneplését. Ha pedig a zsinat azt akarja, hogy legyen a reformátusoknak István király ünnepe, akkor kérdezze meg a gyülekezeteket, hogy legyen-e ilyen ünnepnap!

Dr **Kun** Béla szólalt fel aztán:

— A zsinatnak ahhoz való joga, hogy Szent István-napot, mint egyházi ünnepet megállapitsa, semmiesetre sem lehet. A zsinatnak joga van ugyan ahhoz, hogy az ünnepeket megállapitsa, de ezeknek az ünnepeknek megállapitása kizárólag az egyház hitelveivel egyetértésben történhetik. Más dolog az, hogy nemzeti ünneppé nyilvánitják István király napját. Ez ránk nem tartozik. Én azt tanultam, hogy István király tényein fordult meg Magyarországnak a kereszténységbe bevonása és az európai királysággá alakulása. Annak, hogy mi megmaradtunk magyaroknak, az az oka, hogy István király idejében keresztyénekké és európai királysággá lettünk. Ezért az eseményért az Istennek hálaadással tartozunk. Az Istent magasztalnunk március 15-én is, október 6-án is és István napján is lehet. Nem azért, mert ez a mi egyházunk ünnepe, mert ilyen nem lehet! De mindennap dicsőithetjük az Istent. A zsinat elé kerülő javaslat semmi egyebet nem tartalmaz, mint ilyesmit. Szokatlan volna, ha a konvent előzetesen az egyházközségekhez fordulna. Az egyházkerületekhez jönni fognak ezek a javaslatok s alkalom lesz a vélemény nyilvánitásra.

Dr **Vásáry** István emelkedett aztán szólásra. Kun Béla szavaira reflektálva kijelenti a következőket:

— A mi egyházi alkotmányunk alapgondolata az, hogy nem a konventtől mennek lefelé, hanem az egyházközségektől mennek a konventhez felfelé a dolgok. Erdős József ügyész ur beszédét ugy kell értelmezni, hogy ez olyan nagyjelentőségü kérdés, amelyet a zsinat is akkor tud közmegnyugvásra megalkotni, ha minden kálvinista véleményével megegyezik. (Ugy van.) Nincs semmi kifogásunk az ellen, ha van alkalom és indok, nemzeti ünepet csináljanak. De az nemzeti ünnep legyen, olyan formák között, olyan megnyilatkozások mellett, amelyek mellett ennek a nemzetnek minden tagja a maga egyházi felfogása, hitelvi meggyőződésének sérelme nélkül vehesen részt.

— Ha István király napját nemzeti ünneppé fogják is nyilvánitani, de az ugy fog lefolyni, mint lefolyt akkor, amikor engem is oda invitáltak még mint köztisztviselőt, hogy nekem a körmenettel kell mennem, ha nemzeti ünnepen akarok résztvenni, bármennyire érezném is, hogy nemzeti ünnep megülésére érdemes az a nagy nemzetépitő és nemzetfenntartó munka, amelyet az első király végzett, de nem tudok igaz meggyőződéssel és sérelem érzése nélkül ünnepelni.

— Ha a nemzet ünnepelni akarja első királyát, nem kell nemzeti ünnepet csinálni, ugyis meg fogja ünnepelni. Különösen azért nem szükséges nemzeti ünnepet csinálni, hogy ezen a réven belekényszeritsenek hitbeli meggyőződésbe bizonyos személyét a protestáns egyháznak.

— Béketürő voltam és vagyok, tőlem nem hallhat senki felekezetellenes kijelentést, mindenkinek elismerem hitbeli meggyőződéséhez való jogát, de azt akarom, hogy az én meggyőződésemet is tartsák tiszteletben.

— A legteljesebb mértékben osztom Juhász Nagy Sándor álláspontját, aki nemcsak azt kéri, hogy egyszerüen terjesszük fel a békésbánáti egyházmegye feliratát, hanem azt kivánja, azzal terjesszük fel, hogy az inditvánnyal az egyházkerület azonositja magát és mint a legnagyobb magyar egyházkerület, sulyal birónak kell, hogy legyen az álláspontunk a konvent és a zsinat döntésénél.

Görömbey Péter: A hitvallás alapján állunk. A szentek és ereklyék tisztelete el van tiltva, már pedig az István-nap ereklye és szent tiszteletével függ össze.

Dr **Rácz** Albert előadó: A konvent határozata ugy szól, hogy **olyan nemzeti ünnepet** rendeljen el a törvényhozás, amely minden hazáját szerető embernek egyaránt ünnepe legyen, tehát felekezeti jellege ne legyen. Ez ellen református szempontból nem lehet kifogást tenni.

— **Juhász Nagy** Sándor pótolja inditványát azzal, hogy a közgyülés mondja ki: „elfogadja" a békésbánáti felterjesztést, magáévá teszi és mint a közgyülés álláspontját felterjeszti.

Makláry Karoly püspök mondta el végül a maga nézetét.

— A konvent javaslata — ugymond — egy óvvel ezelőtt került nyilvánosságra. Nyilatkozattételre kértek fel. Akkor én, mint az egyházkerület egyházi elnöke, ismerve a tiszántuli egyházkerület népének egészséges konzervatizmusát, azt a kijelentést tettem, hogy nem mernék elkötelező nyilatkozatot tenni arra nézve, hogy ez a tervezet megnyugvással fog találkozni a Tiszántulon. Ugy véltem a kérdést megoldhatónak, hogy körlevélben az esperesekhez és főgondnokokhoz fordultam s kértem, közöljék álláspontujkat. Az igy kialakult vélemények alapján történt meg a konvent állásfoglalása. **A békésbánátiak kivételével** mindegyikük beleegyezését adta ahhoz, hogy a magyar állam I. István királynak napját felekezeti érzékenységünk megsértése nélkül nemzeti ünneppé nyilvánitsa. A konvent olyan álláspontját, hogy olyan legyen ez a nemzeti ünnep, amelynek felekezeti jellege ne legyen, elfogadhatónak tartom.

— A békésbánáti egyházmegyének joga van a maga álláspontját felterjeszteni a zsinathoz, ebben semmi nehézséget nem látok, ha minden megjegyzés nélkül felterjesztjük...

Dr **Erdős** József ügyész: Mint a közgyülés álláspontját!

Makláry Károly püspök: Ez nagyon nehéz volna, mert abszolut egységre nem tudnánk jutni. A felterjesztésben már benne van, hogy „sziveskedjék ennek érvelését figyelembe venni."

Juhász Nagy Sándor egy szót módositott eredeti javaslatán, melyet végeredményben ugy fogadtak el, hogy ...**„a békésbánáti egyházmegye felterjesztésében foglaltakat „elfogadva", azt felterjesztik.**" Ehhez dr Rácz Albert is hozzájárult s a közgyülés egyhangulag igy határozott.

A debreceni tankerületi főigazgatóság tisztviselőinek vallási megoszlása

A hevesnagykunsági egyházmegye felterjesztést intézett a közgyüléshez. Azt sérelmezi, hogy a debreceni tankerületi főigazgatósági tisztviselők között két református vallásuval szemben hét katolikus vallásu van. A népoktatási osztálynál pedig egyetlen református sincs. Mivel tulnyomó részben református iskolák és intézmények vannak a Tiszántulon ,ezért kérik, hasson oda a kerületi közgyülés, hogy a tankerületi főigazgatóságnál nagyobb számban alkalmazzanak református tisztviselőt, mert a katolikusok a legnagyobb jóakarattal sem tudnak megfelelően intézkedni.

Az egyházkerületi közgyülés **elutasitja azt a gondolatot,** hogy köztisztviselők alkalmazásánál vallásfelekezethez való tartozás legyen az irányadó, mégis tekintettel arra, hogy a református iskolák és tanszemélyzet ezrei és ezrei ügyének intézésénél református tisztviselők alkalmazása célszerübb, kérik a reformátusok alkalmazását és főleg kérik, hogy a népoktatási osztálynál **orvosolják** azonnal a sérelmet.

Reverzális vita

A gyermekek vallására vonatkozó megegyezést szabályozó rendelkezések eltörlése mellett a zsinat állást foglalt és a konventet ilyenirányu eljárásra kérte fel. A konvent ezzel kapcsolatban leiratot küldött a kerülethez, melynek közgyülése a leiratot tudomásul vette.

Vita fejlődött ki, amelyben **Bakó** László lelkész at fejtegette, hogy ugy evangéliumi, **mint jogi szempontból,** sőt egyetemes nemzeti szempontból nincs megfelelőbb megoldás, mint a reverzális törvény eltörlése.

Dr **Kun** Béla ismertette a büntető szankciókat, melyeket a reverzális adással kapcsolatban alkalmaznak az érdekelt egyházak.

Porzsolt István esperes arról beszélt, hogy a református egyháznak is kel pótlásról gondoskodnia az elvesztettekkel szemben.

Görömbey Péter az ausztriai helyzetet festette, ahol szerinte nem is térhetnek át a katolikusok protestáns vallásra.

A közgyülés végül a konvent leiratát amelyben kilátásba helyezi megfelelő eljárás megindítását, tudomásul vette.

A katonaság fokozott lelki gondozásáé.t

A békésbánáti egyházmegye azt kérte, intézzenek feliratot a konventhez és kérjék, járjon közbe a kormánynál, hogy vagy alkalmaznak több tábori lelkészt, vagy gondoskodjanak lehetőségről, hogy a parancsnokságok területén működő polgári lelkészek elláthassák a katonák lelki gondozását.

A közgyülés a javaslatot elfogadta.

Török Tibort választották meg a tanitóképző igazgatójává

Veress István tanitóképzőintézeti igazgató nyugalombavonulásával megüresedett a Kollégium tanitóképző intézetének igazgatói széke. *Erre az állásra az egyházkerület közgyűlése egyhangúlag Török Tibort választotta igazgatóvá*, illetve megválasztását megerősítette.

Török Tibor 1896-ban Tiszarofon született. Középiskoláit Kisújszálláson végezte. 1914-ben az Eötvös kollégiumba került tanárjelöltnek. Közben bevonult katonának 1915-ben és 30 hónapot töltött a harctéren, ahol több kitüntetést szerzett. Mint tartalékos hadnagy szerelt le. Ezután folytatta egyetemi tanulmányait. 1919 szeptemberben Mezőtúrra választották meg helyettes tanárnak. Debrecenbe 1921-ben került a Dóczi-intézethez s azóta ott rendes tanár. Már mint rendes tanár végezte el a theológiát, majd 1925—26-ban Bázelbe ment egyévi tanulmányi szabadságra, sőt két félévet hallgatott is az ottani theológián. 1928-ban szentelték lelkésszé.

Török Tibor nagyon értékes működést fejtett ki az ifjúsági nevelés egyik legszebb területén, a cserkészetben is. 1922-ben a IX. kerület főtitkárává és 1931-ben ügyvezető elnökévé választották.

Agilitása, nagy látóköre és fáradhatatlan munkakészsége miatt nagy nyereség a kollégiumi tanitóképzőnek Török Tibor megválasztása. Igazgatói állását nem foglalja el azonnal, tanulmányi szabadságot kér és bejárja az ország hasonló intézeteit, hogy a legtökéletesebben felkészülve vehesse át kiváló elődjének, Veress Istvánnak örökét.

Ványa Jánost egyhangulag rendes tanárrá választották

A kollégiumi igazgatótanács rendes tanári állássá szervezte át a gimnáziumban az eddigi helyettes magyar-német tanszéket. Az átszervezésről dr *Kun Sándor* tett jelentést a kerületi közgyűlésnek, amely az intézkedést jóváhagyta. Egyúttal elrendelték a választást is erre a tanszékre. A kerületi közgyűlés egyhangúlag töltötte be az állást Ványa Jánossal, aki mint helyettes tanár már tíz éve működött teljes megelégedésre az iskolánál. *Ványa János* nyomban le is tette az esküt, amely után *Makláry Károly* püspök szíves szavakkal üdvözölte.

Ványa János tanár meghatott hangon mondott köszönetet a püspök üdvözlő szavaiért.

Leszállitotta a tandijat a ref. gimnáziumban az egyházkerületi közgyülés

Nagyjelentőségű határozatot hozott tegnap a tiszántúli református egyházkerület közgyűlése, amely egyhangúlag kimondta a református gimnáziumban lényegesen leszállítja a tandíjat.

Kimondta a közgyűlés dr *Kun Sándor* igazgató, előadó javaslatára, hogy a nem protestáns tanulók részére eddig 160 pengőben megállapított tandíjat már az idei 1937—38 tanévre 80 pengőben állapítja meg. Igy tehát a nem protestáns tanulók is ezentúl csak egyszeres tandíjat fizetnek a református gimnáziumban.

A Kollégium a régi tradicióknak megfelelően a mai nehéz anyagi viszonyai ellenére is az összes tanulók 23 százalékának teljes tandíjmentességet ad. Emellett még a tápintézeti, bentlakási segélyek és ösztöndíjak is több mint 50.000 pengőt tesznek ki, amelyeket a tanulóknak juttatnak.

Még másik tandíjleszállító határozatot is hozott a közgyűlés, amennyiben kimondta azt is, hogy az angol nyelvet tanuló diákok a jövő évtől kezdve ugyanolyan alacsony tandíjat fizetnek, mint azok, akik görög nyelvet tanulnak, tehát az eddigi 100 pengő helyett csak 80 pengőt.

A Kálvin tér 4 számu ház ügye az egyházkerületi közgyülés előtt

Tárgyalta tegnap az egyházkerületi közgyűlés a Kálvin tér 4. számú házzal kapcsolatosan az egyház részéről tett intézkedéseket.

Az előadó javaslathoz dr *Vásáry István* szólalt fel:

— Azt hiszem — mondta —, nincs senki a közgyűlés tagjai között, aki ne ütközött volna meg azon az állapoton, amely a Nagytemplom melletti háznál található, nem is szólva arról az érzékeny veszteségről, amelyet a hatósági intézkedés okozott a Kollégiumnak. *Ezt a mai állapotot a tiszántúli kálvinizmus központjában így fenntartani nem lehet.* Semmiféle elfogadható indok nem volt erre a politikai hatósági intézkedésre, amely itt történt. Akár úgy marad a ház, akár teljes egészében lebontják, sőt ha 18 méterrel beljebb új palotát építenek is, a város forgalma semmivel sem javítható, ellenben csúnya állapot állhat elő.

— *A Kollégium megtette a maga ajánlatát, hogy ha a város megengedi az épület rendbehozását, úgy, amikor kinyitja az uccát és kiszélesíti, minden kártérítési igény nélkül az egyház bemegy a ház homlokzatával az új vonalra.*

— *Tisztelettel javaslom, írjon át a közgyűlés a város polgármesteréhez, hogy a Kálvin tér 4. számú ház ügyét vegye sürgősen revízió alá és anak kijavítását tegye lehetővé, mivel ez a közérdekkel nem áll ellentétben.* A forgalom érdekeit is biztosítják arra az időre, amikor az általános rendezés aktuálissá válik.

A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A számvevőségi javaslat tárgyalása a képviselőházban

A képviselőház tegnap megkezdte a számvevőségekről szóló javaslat tárgyalását. Megelőzőleg *Sztranyavszky* elnök bejelentésére 25.000 pengőt szavaztak meg Gömbös Gyula síremlékére. A számvevőségi javaslatot *Gergelyffy András* ismertette. A törvényhatósági és megyei városok számvevőségi szolgálatát ezentúl állami tisztviselők látják el. *Drobny Lajos* szólalt fel legelőbb s kifogásolta, hogy az autonómiák munkakörébe eső tevékenységköröket veszi el. Rámutatott a földmüvelésügyi miniszteriumban történt visszaélésekre, melyeknek okát a helytelen számvevőségi rendszerben látja. Vitéz *Shvoy Kálmán* szerint az autonómia kérdését nem befolyásolja az, ha a számvevőség állami, vagy városi. Ellenben attól fél, hogy súlyos megterhelést fog jelenteni a javaslat a városok számára, mert az állam nem veszi át az idős tisztviselőket, nehogy a nyugdíj őt terhelje. Megfelelő megoldást kell találni.

Malasits Géza azt mondja: A városok nem érdemlik meg, hogy gyámság alá helyezzék őket. *Horváth Zoltán* is a javaslat ellen beszélt, melynek vitáját pénteken folytatják.

Megszüntetik Debrecenben is a nyomdaiparban duló lehetetlen állapotokat

Eredménnyel végződött a legkisebb munkabérekre vonatkozó tárgyalás

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara területén a nyomdaiparban megállapítandó legkisebb munkabérekre vonatkozó tárgyalás tegnap folyt le a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében.

Az iparügyi miniszter által kinevezett munkabérmegállapító bizottság tagjai voltak: dr *Simay Gyula* nyugalmazott ítélőtáblai tanácselnök, mint elnök. *Sztankay Béla* nyugalmazott fa- és fémipariskolai igazgató, *Kiszely Árpád* fa- és fémipariskolai igazgató. A munkaadók részéről *Dózsa György* nyomdaigazgató, *Szigethy Gyula* vezérigazgató, *Liebermann Géza* és *Nagy Károly* nyomdatulajdonosok. A munkások képviseletében: *Kapusi János*, *Széll Imre* és *Sternbinszky László*. A szociáldemokrata szakszervezet részéről *Grósz Ernő* és *Gyürey Rudolf*, a keresztényszocialista munkásoktól *Fekete Pál* központi titkár vettek részt. A Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr *Olasz Vilmos* titkár jelent meg, mint jegyzőkönyvvezető. Mint nem tag, de érdekelt megjelent az árszabályon kívül álló nyomdák részéről Katona Ferenc hajdúnánási nyomdatulajdonos.

A bizottság egyhangú határozattal fogadta el a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara területén a vidékre megállapított legkisebb munkabéreket.

Örvendetes ez az egyhangú megállapodás, mely *végre a nyomdaiparban dúló lehetetlen állapotokat lesz hivatva megszüntetni.* Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a nagyobb nyomdák, melyek az árszabály alapján állottak, *a munkások megélhetését biztositó rendes munkabéreket fizettek. Ezzel szemben az árszabályon kívüli nyomdák gyakran 10—15—20 pengős hetibéreket fizettek, mely nem nevezhető másnak, mint éhbérnek.* Sőt olyan nyomda is volt Debrecenben, amelyiknek heti ötpengős fizetésü segédmunkása volt. Hozzájárult ezekhez az anomáliákhoz az is, hogy míg a munkaidő szabályozva nem volt, *egyik-másik ilyen nyomda 10—12 órát foglalkoztatta naponta szerencsétlen munkását.* Ez a helyzet oly árrombolólag hatott a nyomdaiparban, hogy azok a nyomdatulajdonosok, akik munkásaiknak emberibb életet igyekeztek biztosítani a folyósitot fizetésekkel és nyolcórai munkaidőt dolgoztattak munkásaikkal, természetesen, ha szebb kivitel tekintetében versenyen felül állottak is az árszabályon kívüli nyomdákkal szemben, de tekintettel a munkaidő és munkabérek közötti nagy különbségekre, versenyt folytatni képtelenek voltak. Nem konkurálhattak ezekkel az éhbért fizető nyomdákkal annál is inkább, mert a dolgoztató társadalom is olyan nehéz helyzetben van, hogy nem is tekinthetnek a kivitel szépségére, csupán az árra.

Az iparügyi miniszter ezen intézkedése igazán a tizenkettedik órában jött s remélhetőleg olyan jótékony hatása lesz, hogy megmenti a Tiszántúl fejlett nyomdaiparát.

A munkaadók és munkások egyaránt a legnagyobb örömmel várják a hozott határozat jóváhagyását, melytől jobb existencia és egészségesebb helyzet kialakulását remélik.

— **Gyomor- bél-, vese, máj és epehólyagbetegek** szivesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

MERANO szálloda
Budapest-Belváros IV., Bécsi-utca 2.
Központifütés -- Folyómelegviz
Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.
Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények
Kérjen árajánlatot!

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

SZINHÁZ

Lear király

Shakespeare a mi irodalmunknak is büszkesége, legnagyobb költőink műfordításai teszik azzá. A Csokonai-színház jól ünnepel, ha 140 éves fordulóján minél többet felújít közülük. A Lear király a korlátlan képzelet és teremtő élet teljesség közös remeke, Vörösmarty hervadhatatlanul friss, ezerhangú nyelvén. A reneszánsz egyetlen Shakespeare-drámában sem árad fel ennél gazdagabban. Ragyogó felszíne alatt a középkor minden vadsága ott örvénylik, az egyéni érvényesülésvágy minden szélsősége benne zeng, hol a böles nyelvén, hol a bolondén, itt tragikus fenséggel, ott féktelen hahotával, majd vonzóan, majd eliszonyítóan. Tisztán megszólaltatni ezt a sokféle hangnemet, egybefogni ezt a mozaikképekre bomló, folyton változó hangulatú tragédiát, ez a feladat próbára tenné a legjobban felszerelt, legkitűnőbb erőkből álló színházat is.

A tegnapi előadás teljes értékű élmény volt. A címszerepben *Kömives Sándor* talán egész eddigi pályája csúcsteljesítményét adja. A mi valóságigényünk más, mint a 16. századék volt s ezt a különbséget még a Kömives művészete sem tudta rögtön áthidalni. De amin Lear belső összeomlása megindul, egyre hatalmasabb illuziót keltett. Hiánytalan átélése a tragikum magaslatán tartja a nézőt s legmegrázóbb épp a Cordéliával találkozás melodráma-veszélyű helyén. Ekkorra már rég feledjük, hogy ez csak játék, nem érezzük a festék szagát, a színváltozások sok koromfekete szünete s az utánuk felizzó fény mintha csak folytatná Lear lelkének derültét, borultát, villámló viharát. Magáért Kömives alakításáért is meg kell nézni ezt az előadást. Az a ritka alkalom ez, mikor az érdekes meséért lihegő moziközönség is kielégül, az ájtatos irodalomrajongó sem érzi szentségtörésnek, hogy rivaldafény elé merik rángatni Shakespeare-t, aki a közhit szerint mármár mintha csak olvasva volna élvezhető. A tegnapi előadás megint azt igazolja, hogy ez a színpadi lángelme nem tud elavulni, máris előbb, mint Ibsen, — ha jól játsszák. Az élet lényege, az emberi természet titka süvölt itt, dermedten fülel gyermek és szülő.

A címszereplő höz az együttes is méltó. *Horváth Árpád* társulatát elsősorban épp a gondos összjáték emeli túl a szokott vidéki »muszáj klasszikust is« — sorozatokon. *Halassy Mariska* és *Sivó Mária* még Goneril és Regan tigrisalakját is emberileg érthetővé teszi, éppúgy, mint *Somlay Julia* Cordelia angyali jóságát. *Szabó Imre* Kentje, a kitűnő *Ladányi Ferenc* Edgárja, *Alszeghy Lajos* tragikus lírai fényű bolondja — Lear lelkiismerete! —, *Sárkány Lajos* Glostere csupa kiemelkedő teljesítmény. A harmadik felvonás, melyben főleg ők töltik ki a színpadot, megrázó, feledhetetlen. *Kamarás Gyula* Edmondján, valamint a többi szereplőkön, a költői szöveg hű tiszteletén, a rendezés stílegységén, a tömegek és díszletek stilizált jelzésén mindenütt érzik Horváth Árpád művészi munkája.

Mindehhez természetesen közönség is kellene! Akik jelenvoltak a bemutatón — Debrecen értelmiségének egy töredéke — a távollevők helyett is ünnepelték a színészek munkáját; a harmadik felvonás után vastapssal. Hinni szeretnénk, nem éri Debrecent az a szégyen, hogy ünnepi évének klasszikus sorozata részvétlenség miatt bizonyuljon valósithatatlan ábrándnak.

Juhász Géza.

A szinházi iroda jelenti:

Olvassa el a napilapok kritikáját a **LEAR KIRÁLY** tegnapi előadásáról.

Ma ismét nagy prömier!. Prömierbérlet 5. számban

3:1 A SZERELEM JAVÁRA,

Ábrahám Pál, Szilágyi-Kellér-Harmath nagy sportoperettje. A Ferencváros világraszóló olasz győzelme új dicsőséget szerzett a magyar sportnak. Ez a témája a mulatságos, pompás zenéjü operettnek is.

3:1 a szerelem javára: Jurik Ica.
3:1 a szerelem javára: Halasy M.
3:1 a szerelem javára: Jurik Julcsi
3:1 a szerelem javára: Pogány Margit.
3:1 a szerelem javára: Tanay Emil
3:1 a szerelem javára: Sugár Mihály.
3:1 a szerelem javára: Szabó E. Alszeghy, Herczegh, Lányi, Kamarás Szárkány, Székely, Szabados, csupa komikum.

Balatoni képben tenor szóló: **Putnoky Gyula.**

Férfi vokál-kórus! Rendező: **Szabó Ernő.** Dirigál: **Csanak.**

Utolsó napokon

árusitok a régi helyiségemben. November elején

kapu alatti helyiségbe,

a szomszédos Svetits házba, az eddigi trafik helyiségbe költözöm ideiglenesen épitkezés miatt. Néhány napig még finom férfi, fiú és gyermekruháimat a szokottnál jóval olcsóbban árusitom a régi helyiségben.

Bartos Géza

a volt Szántó ruhaüzlet tulajdonosa

Szombaton délután rendkivül mérsékelt helyárakkal:

NÓTÁS KAPITÁNY.

Sorozatos előadásokban:

3:1 A SZERELEM JAVÁRA.

Lilian Harvey tegnap délután Debrecenben járt, magya: szobája részére szőnyegeket vásárolt s autóján visszament Tetétlenre

A bájos új magyar földbirtokosnő, aki egyben az UFA filmek tüneményes sztárja: *Lilian Harvey* az elmúlt napokban végre eljutott tetétleni birtokára, ahova már az aratás idejére készült.

Lilian Harvey a tetétleni kastély egyik legnagyobb szobáját »magyar szobá«-nak rendezi be. Gyönyörű bútorokat csináltat az egyik debreceni asztalossal ebbe a szobába s tegnap délután autóján bejött Debrecenbe a szőnyegek beszerzésére.

A világhirű filmszínésznő tegnap este öt órakor érkezett DKW jelzésű remek autóján a Ferenc József útra. Lilian Harvey társaságában ketten voltak: egy férfi és egy nő, akik mindketten magyarul beszéltek. A kocsi az Erdélyi szőnyegház előtt állt meg. A langyos őszi alkonyban éppen akkor kezdődött az esti korzó. Sokan sétáltak a főucca aszfaltján s a járókelők pillanatok alatt felismerték a világhirű filmszínésznőt. Hatalmas csődület támadt a szőnyegház körül s az emberek szájról szájra adták:

— Lilian Harvey van bent az üzletben... Határozottan felismertem.

A művésznő ezalatt társaságával bement az üzletbe. Páll Géza sietett eléje kiszolgálni, majd mikor szintén pillanatok alatt felismerték az érdekes vevőt, Erdélyi István sietett fogadására.

Lilian Harvey rendkivül érdekes toalettet viselt. Szőrmekepp volt rajta és fekete nadrág. Kalap nélkül jött és szőke haja szikrázva omlott nyakára. Jobbkezének mutatóujján kis kötés volt.

A tetétleni kastély konyháján a szakácsnőtől meg akarta tanulni délelőtt a gulyásfőzést s mivel ebben a szerepben kissé még gyakorlatlan a világhirű filmsztár, elvágta ujját krumplitisztitás közben. Ennek a kis epizódnak nyomát viselte ujján.

*Német nyelven beszélve torontáli szőttest és magyar perzsa szőnyegeket kért. Mintegy húsz perc*ig válogatott a bemutatott szőnyegek között s egyes daraboknál elragadtatva kiáltott fel. Elmondotta, hogy ezek a szőnyegek mind a magyar szobája feldiszitésére szükségesek. Több szőnyeget rögtön megvásárolt és azokat ki is vitette autójába. Aztán megbeszélte, hogy elküldi a szükséges méreteket s a napokban még bejön újabb bevásárlásokat eszközölni.

Nagyon kedves jelenet volt, hogy az üzlet előtt összegyült hatalmas tömegből néhányan a merészebbek közül beállítottak az üzletbe. Csak azért, hogy Lilian Harveyt közelebbről láthatssák. Egyik férfi, hogy tovább maradhasson a szőke világsztár közelében, még áldozatra is hajlandó volt. Szőnyeget vásárolt s közben nem az eléje terített mintákat nézte, hanem a filmsztárt. Aztán, mikor a művésznő távozott, mélabúsan fizetett, megadva a cimét:

— Csomagolják össze és küldjék haza — a feleségemnek.

Önagysága, ha meglepetéssel veszi tudomásul férje kedves figyelmességét, nem is fogja gondolni, hogy azt — Lilian Harveynek köszönheti.

Lilian Harvey pedig pontosan félhétkor beült autójába s az érdeklődők sorfala között elrobogott az autó Tetétlen felé.

Birái szemle, fodrászverseny egy hölgyfodrász szalonban

Igen érdekes ügyben tartottak tegnap birói szemlét szakértők bevonásával. A szemle színhelye a Hatvan uccai Mink hölgyfodrászat volt, ahol Mink Ferencnek, az üzem tulajdonosának kellett bebizonyitani ügyességét és gyorsaságát a frizurák készitésében.

A szemle előzménye az, hogy ez év tavaszán azt hirdette Mink Ferenc, hogy 18—20 perc alatt készül üzemében egy »dauerezés« villany nélkül és villannyal, sőt vegyi úton is.

Ramminger István feljelentette Mink Ferencet, mert szerinte valótlant hirdet, amikor azt állitja, hogy egy dauerezéssel elkészül 18—20 perc alatt.

A per megindult és a vizsgálóbiró elrendelte a helyszini szemlét, melyen bizonyitani kell, hogy a hirdetés szövege megfelel a valóságnak és tényleg olyan gyorsan dolgoznak a Mink Ferenc üzemében, mint hirdeti.

Megjelent a fodrászüzemben dr *Vass Antal* vizsgálóbirósegéd, a jegyzőkönyvvezető, a törvényszéki szakértő: Polgár Lajos, az ellenőrző szakértő: Kolozsváry Gyula, az érdekeltek, néhány érdeklődő és hat hölgy, akik vállalkoztak arra, hogy a szakértők az ő frizurájuk elkészitését figyelve állapitsák meg, hogy Mink Ferenc hirdetése a valót közli-e a közönséggel, vagy csak csábitja őket a gyors munka kilátásba helyezésével.

A szakértők kiválasztottak a jelentkezőkből három hölgyet és Mink Ferenc akcióba lépett. A három különféle frizurát elkészitette egy óra alatt, tehát 20—20 perc jutott egy daurezésre. Nagyon gyorsan dolgozott és alposan belemelegedett a nagy munkába, de készen lett.

A nagy munka után vita indult, mert arról tárgyaltak, hogy ez nem tekinthető kész munkának, mert nem végezte el sem a hajmosást, sem a vizhullámkezelést, fésülést.

Mink Ferenc azzal érvelt, hogy ő csak a dauerezést hirdette 18—20 perenyi munkára és azt, ami szorosan a daurezésre vonatkozik, elvégezte.

Mink ellenfelei felhozták azt is, hogy a világrekord 55 perc a dauerezés tekintetében és Párisban állitották fel ezt a rekordot, de azt is egy olyan gép segitségével érték el, melynek révén a szárítást három perc alatt elintézik.

Ebben az igen érdekes perben a szakértők véleménye lesz a döntő és néhány napon belül a szakértők a szemle eredményéről beterjesztik véleményüket a bírósághoz.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PÉCS.
Comfortos magaslati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek hizó kúra

Röder honvédelmi miniszter a tűzharcos javaslatról

A Ház egyesitett bizottságai megkezdték a javaslat tárgyalását. — Fontos ujitás a javaslatban: előléptetéseknél, egyenlő fél mellett a tüzharcosokat előnyben kell részesiteni.

Budapest, okt. 28. A Ház együttes bizotsága tegnap tárgyalta az 1914—18. évi világháboru tüzharcosainak támogatásáról szóló törvényjavaslatot. A javaslatot vitéz **Kenyeres** János előadó ismertette. Rámutatott arra, hogy a háboru folytán legtöbbet vesztett, sulyos bajokat átélt kis Magyarország az első, amely összefüggő törvénnyel rendezi a tüzharcos törvényt. Ezután **Röder** Vilmos honvédelmi miniszter szólalt fel s ezeket mondotta:

— **A kérdést honvédelmi feladatnak tartom.** Ami az erkölcsi és anyagi elismerés egymáshoz való arányát illeti, habozás nélkül kijelentem — mint ismételten tettem — hogy az erkölcsi elismerést helyezem előtérbe. Nem azért, hogy olcsó védekezési eszköz legyen kezemben egy hiányosnak látszó, vagy valójában hiányos törvényjavaslattal szemben, hanem azért, mert 1914-ben, amikor megindultunk, **a magyar katona nem kérdezte, mit fog ezért kapni s ma is megvagyok győződve arról,** hogy az a fiatalság, amely mögöttünk van, nem a paragrafusokat nézi, ha arra sor kerülne, hanem a magyar katona és magyar ember lelkét adná bele abba, hogy hazáját megvédje. Ami az anyagi előnyöket illeti, ebben a tekintetben természetesen határt szab nemcsak az ország gazdasági helyzete, hanem határt szab az a körülmény is, hogy két igen erős tényező befolyásolja ebben a tekintetben azt, amit adni szeretnénk s amit tudnánk. **Az egyik a mögöttünk feltörő magyar fiatalság.** Ennek helyet adni elsőrendü honvédelmi kötelességünk, ezekről a helyekről anyagilag is gondoskodni elsőrendü kormányfeladat. **Ha tehát nem tudun kelmenni az anyagi elismerésnek addig a határáig, amelyet talán jogos igénynek kell elismerni,** ez a két tényező az, amely kezünket ebben a tekintetben megköti. Azokkal a kivánságokkal, amelyek a törvényjavaslat nyilvánosságra jutása óta a közvéleményben felbukkantak, egész terjedelmükben foglalkoztam. Nem a törvényjavaslatban fogjuk ezeknek a kérdéseknek egyrészét megoldani, hanem, mint eddig, **kormányrendeletekben, honvédelmi miniszteri, vagy pedig szakminiszteri rendeletekben.**

— Van még egy tényező: ez maga a társadalom. Tudom, hogy a magyar társadalom anyagi áldozatkészsége sok irányban van igénybe véve, hogy nem lehet mindig újabb igényekkel fellépni, mégis rá kell mutatnom arra, hogy egész Európában — két államot kivéve — a társadalom az, amely a tűzharcosokat elsősorban megsegíti. Tehát mint miniszter ezt az utat vélem követni a jövőben a törvényjavaslat remélhető életbeléptetése után, hogy a magyar társadalom is az érdekképviseletekkel karöltve a honvédelmi miniszter felügyeleti joga alatt kiveszi a maga részét abban, hogy ennek a tűzharcos társadalomnak azokról a rétegeiről tudjunk gondoskodni, amelyekről törvényben, vagy rendeletben talán már nem tudnánk. Végül nyugodt lélekkel állok ki a törvényjavaslattal, mert annak életbelépése után európai viszonylatban is a legelsők között leszünk ott, ahol valamit a tűzharcosokért tettek.

Többen szólaltak fel aztán a javaslathoz és különböző kívánságokat hangoztattak.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a törvény anyagi vonatkozású gondoskodásai szociális jelentőséggel is bírnak. A földbirtokreform törvény teremtette meg az alapot ahhoz, hogy a falu lakossága s azon belül a tűzharcosok előnyben részesüljenek és földhöz, vagy házhelyhez jussanak. A telepítésről szóló törvény kimondja, hogy a vitézi rend tagjainak, a hadirokkantaknak, a hősi halottak és hadigondozottak leszármazottainak is kisbirtokban részesítésére törekedni kell. Egy 1937. évi kormányrendelet pedig a földhöz és házhelyhez juttatottaknál az általános kedvezményen túl további 25 százalékos kedvezményt biztosit a hadigondozottaknak és vitézségi érmeseknek. Az első gondoskodás tehát megtörtént s ezen messze túlmenni ma nem lehet.

— Ami a katonai szolgálat beszámitását illeti, ez csak a nyugdíjas állapotra vonatkozik. Bejelenthetem azonban, hogy a legelső minisztertanácsi tárgyaláskor indítványt tettem s határozati javaslat formájában keresztül is ment, hogy *előléptetéseknél egyenlő fél mellett a tűzharcosokat előnyben kell részesiteni.* Az ifjúság nem áll szemben a frontharcosokkal, sőt ellenkezőleg, de amikor *a frontharcosokra kiterjesszük az alkalmazási korhatárt,* amikor gondoskodni kell arról, sogy az idős frontharcosok alkalmazásba kerüljenek, ennek határt szab az, hogy a magyar fiatalságnak is alkalmazási lehetőséget kell adni. Azt hiszem, hogy ebben a törvényjavaslatban ezeket az érdekeket is össze tudjuk egyeztetni a lehetőség határáig. Egyenes vonalon akkor haladunk, ha az ellentétek kiegyenlítésére törekszünk.

Véöül kijelentette a miniszter, hogy a részletkérdésekre a részletes vita során fog válaszolni.

Brüsszel, október 28. A király megbizta de Man eddigi pénzügyminisztert az új kormány megalakításával. De Man a megbizást elfogadta.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szabó Lajos napszámos, leánya Jolán. Radácsi László gazdálkodó, leánya Margit. Szabó Gyula MÁV asztalos, leánya Elvira. Fekete András napszámos, fia Mihály. Gyöngyösi Károly kocsis, leánya Gizella. Koncz József kelmefestő, leánya Enikő.

Eljegyzések: Tóth István kapus—Porcsin Julia. Balla Ferenc gazdálkodó—Asztalos Erzsébet. Kovács Lajos napszámos—Pajzos Erzsébet. Varga András földműves—Kaszás Eszter. Kengyeli József cipészsegéd—Nagy Julia. . Győri József gazdálkodó—Szabó Irma. Szabó Ferenc malmi munkás—Katonka Margit. Hunyadi Gyula egyet. altiszt—Barta Zsuzsa. Kiss József földműves—Nyakó Anna. D Papp Elek MÁV munkás—Széll Margit. Sári Imre földműves—Gáti Sára. Balla János földműves—Virág Julia.

Halálozások: özv. Pecze Istvánné, ref 64 éves, Zöldfa ucca 10.. Cseke Istvánné ref. 55 éves, Fáy dülő 33. Dudás György rk. 2 hónapos, Malom ucca 33. Hodászy István rk 1 napos, Magoss György tér 22. Győrfi Gáborné ref. 54 éves, Balmazujváros. Szatmári Julia ref. 1 éves, Legányi ucca 21.

A francia kormány állitólag hat tengeralattjárót adott a valencial kormánynak

Sansebastian, okt. 28. Franciaországból érkező megbizható jelentések alapján spanyol nemzeti körökben hire jár, hogy a francia kormány hat tengeralattjárót adott a valenciai kormánynak. Ezek a tengeralattjárók jelenleg a bresti kikötőben tartózkodnak, ahonnan a közeljövőben indulnak a Földközi tengerre.

Lloyd George: „A Gibraltári szoros mindkét oldalán német ágyuk állanak"

London, október 28. Az alsóházban lord *Cranborna* külügyi államtitkár hangoztatta, hogy minden olyan kísérlet, amelynek célja a Népszövetségnek a spanyol ügybe való bevonása bármely fél oldalára, a Népszövetség teljes kettéhasadására vezetne.

Lloyd George éleshangú beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy *Spanyolország döntő fontosságú bástya az angol és francia birodalomra nézve és szigetei már jóformán Németország és Olaszország kezeiben vannak. A gibraltári szoros mindkét oldalán német nagy ágyúk állanak, amelyek megakadályozhatják a hajók átvonulását.*

Lángtenger oltalma alatt vonulnak vissza a kinaiak

A sanghái angol főparancsnokra lövöldöztek a japánok

London, október 28. Az angol sajtó részleteket közöl a Sanghái körüli harcokról és pusztításokról. *A kinaiak nyolc mérföld széles és három mérföld mély lángtenger oltalma altt vonulnak vissza nyugat felé.* A tűz átcsapott Jangcepo negyedre is. A nemzetközi körzet határait angol, francia, olasz és amerikai csapatok őrzik gépfegyverekkel, hogy a nemzetközi területre menekülő katonákat azonnal lefegyverezzék. A Tibet úton lévő óriási raktárba egy kínai zászlóalj roncsai szorultak. A raktárt nyugat és dél felől japán csapatok, északról lángtenger, nyugat felől a nemzetközi negyed határolják. *Harrison őrnagy, a walesi lövészzászlóalj parancsnoka háromszor felszólította a csapdába szorult kinai csapatot, tegye le a fegyvert és meneküljön nemzetközi területre, de mindannyiszor azt a választ kapta, hogy a csapat tagjai inkább meghalnak.*

Telfer-Smollett tábornok, a sanghái angol csapatok főparancsnoka vezérkari tisztjeivel csütörtökön reggel az angol csapatok által védett körzet határait szemlélte meg, amidőn a sanghái —hangcsaoi vasút hídjának déli végén *két arra haladó japán harcikocsi gépfegyvertüzet zúdított az angol tábornokra és kíséretére,* akik a közeli homokzsáktorlasz mögött kerestek menedéket. Az angolok közül, szerencsére, senki sem sebesült meg.

Boris bolgár király Londonban

London, október 28. Boris bolgár király, aki a jövő héten rangrejtve Londonba érkezik, Chamberlain miniszterelnökkel és a kormány több tagjával találkozik. A király fel akarja szabaditani Bulgáriát a neuillei szerződés katonai korlátozásai alól. Bulgária ugyanis éppúgy, mint a többi Balkán állam fegyverkezik és törvényesittetni akarja katonai helyzetét.

A meghámozott élő emberi szív

Deflise tanár, a milánói egyetem 36 éves sebészprofesszora, a közelmultban szenzációs szívoperációt hajtott végre. Egy 50 éves hivatalnok került a kórházba sulyos szívbajjal és légzési nehézségekkel, olyan állapotban, hogy már beszélni is alig tudott és mindenki a halálát várta. Mivel már ugyis menthetetlennek tartották, a fiatal Aldo Deflise tanár vakmerő operációra szánta magát. Az elaltatott ember mellkasát két borda között fölvágta és kivette a szabályos ütemü szivet és mialatt a kezében tartotta, megszabadította teljesen a szivet körülvevő és halálos szorításban tartó megkeményedett hámrétegtől. Azután visszahelyezte a szivet a helyére és újra bevarta a sebet. Amikor a beteg fölébredt, úgy érezte magát, mintha valami nagy nyomástól szabadult volna meg, könnyen lélegzett, beszélt és 14 nap mulva egészségesen elhagyta a kórházat. A ritka operáció, amelyhez hasonlót már *magyar* orvostanár is csinált, óriási feltűnést keltett.

45219/1937. VI.

HIRDETMÉNY

a f. évi október hó 31-re eső vasárnapon a virág-, koszorú-, gyertya-, mécses és más sirdiszitő tárgyak árusitási idejéről.

A 94537/1921. K. M. sz. rendelet 2. §-ának 2. bek. alapján közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a f. évi október 31-ére eső vasárnapon virágok/, koszorúk, gyertyák, mécsesek és sírok díszítésére szolgáló egyéb tárgyak reggel 8 órától este 6 óráig árusíthatók és házhoz, vagy temetőbe is szállíthatók.

Az árusítás ehhez képest a Kossuth uccai virágpiacon, valamint a Városház—Rózsa uccai és Dégenfeld téri alkalmi virágpiacokon, nemkülönben a temetők előtt esetleg engedélyezett hasonló cikkek árusításánál is a fentjelzett időtartamon át folytatható.

Debrecen, 1937 október hó 25.

Polgármester.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

A GYOGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA: „Arany Angyal", Bánó Andor, Piac ucca 50. (Szent Anna u. sarok. Telefon :24-53). — „Reménység", dr Gödény Sándor, Csapó ucca 22. szám, (zenede mellett. Telefon : 34-21 szám.) — „Bocskai" Lassányi József, Cegléd ucca 22. (Demkével szemben. Telefon : 29-14). — „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert Szoboszlói út 4. (Telefon : 28-25.)

A debreceni theológus ifjuság reformációi emlékünnepélye

A debreceni református theológus ifjúság október hó 31-én, a reformácio emléknapján, ünnepélyt rendez a következő műsorral:

Délelőtt 10 órakor úrvacsoraosztásos istentisztelet a Nagytemplomban. — **Utána** háromnegyedtizenkét órakor ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál: 1. Énekel a Kollégiumi Kántus. 2. Pályadíjnyertes emlékbeszédét elmondja Pataky László IV. éves th. 3. Szaval vitéz Mártha Béla I. é. th. a szavalóverseny második díjának nyertese. 4. Az emlékmű megkoszorúzása. — A Kálvin-Zwingli emléktáblánál: 5. Énekel a Kollégiumi Kántus. 6. Az emléktábla megkoszorúzása.

Délután 5 órakor ünnepély a Kollégium dísztermében, melynek műsora a következő: 1. Énekel a Kollégiumi Kántus. 2. Megnyitó beszédet mond dr Erdős Károly egyetemi tanár. 3. Bach J. S. Ária a G-huron. Előadja Szendy Tihamér hegedűművész, zongorán kiséri Molnár Anna okl. tanítónő. 4. Emlékbeszédet mond Kósa Ferenc kollégiumi szénior. 5. Czeglédy Zoltán és Herman Tibor theológusok „Ott fenn a csillagok honában..." c. szerzeményét előadják: Nyiry József (ének) és Rácz János (zongora) th. 6. Szaval Szabó Dániel III. éves th., a szavalóverseny győztese. 7. Énekel a Kollégiumi Kántus. A Kántust Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár vezeti. — A délutáni emlékünnepélyre belépőjegy nincs, adományokat köszönettel fogadunk.

— **Halottak napján a katolikus iskolákban szünetel a tanítás.** Dr Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás a kat. iskolákra vonatkozóan úgy intézkedett hogy november hó másodikán, kedden Halottak napján iskolai szünetet rendelt el.

— **Elismerés dr Hoffer Andrásnak.** Dr Hoffer András egyetemi m. tanár nagy elfoglaltságára való tekintettel lemondott a kollégiumi igazgatótanácsi jegyzői tisztségéről. A közgyűlés nagy elismeréssel és köszönettel Hoffer András eddigi működése iránt, lemondását tudomásul vette. Helyére az egyházkerületi közgyűlés, a közgyűlés a jegyzői tisztség ellátására dr Kun Sándor főgimnáziumi igazgatónak adott megbizatást.

x **Vattay Margit tánciskolájában,** november hó 8-án diáktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11. szám.

— **Véglegesítés.** Az egyházkerületi közgyűlés Magyary Kálmán gimn. tanárt, — aki mint helyettes tanár az előírt várakozási időt eltöltötte — véglegesitette. Magyarynak a legkiválóbb oklevele van és eddigi működésével felettesei teljes mértékben meg vannak elégedve. Személyében értékes tanerőt **nyert a gimnázium.**

— **Elismerés Veress Istvánnak.** Az egyházkerületi közgyülés dr Veress István tanügyi főtanácsosnak, a kollégiumi tanítóképző intézet nyugalomba vonult igazgatójának teljes elismerését fejezte ki a több évtizeden át nagy eredménnyel és buzgósággal kifejtett nevelői munkájáért. A közgyülés meleghangú köszönetet szavazott G Szabó Kálmán tanítóképzőintézeti tanárnak, aki Veress István nyugalomba vonulása óta megbizatás alapján nagy lelkiismeretességgel és hozzáértéssel látta el az igazgatói teeendőket

— **Ismét Kállay Kálmán lett a Kollégium igazgatója.** Az egyházkerületi közgyülés tegnap egyhangú lelkesedéssel újabb három évre ismét dr Kállay Kálmán egyetemi tanárt, az eddig is közmegelégedésre működött igazgatót választotta meg igazgatóvá. Eredményes munkásságáért úgy Kállaynak, mint helyettesének Jakuts Istvánnak a közgyülés legmelegebb elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** Szombat köszöntő ima pénteken délután 4 óra 25 perckor. Szombaton reggel egynegyed 8 órakor. Délelőtt fél 11 órakor újholdhírdetés, délután fél 4 órakor. Szombat kimeneteli ima délután negyed 6 órakor. — A Kápolnási uccai templomban szombaton délelőtt fél 10 órakor gimnáziumi ima. — Hétköznapokon reggel fél 7 órakor, este 4 óra 40 perckor. A kápolnási uccai templomban hétfőn, csütörtökön, pénteken reggel negyed 7 órakor. Főkántorok beosztása: Deák Ferenc uccai templomban: Friedländer. Kápolnási uccai templomban: Ehrenfeld. **Elnökség.**

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 4.20 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 4.10 órakor, szombat vége szombaton este 5.18 órakor.

Villanyondulálás! frizuráját készittesse Modern RÓZSINAL Miklós u. 7. 3 P

— **Szerencsésen végződő autókarambol.** Könyen végzetessé válható baleset érte Debreceni Gyula gazdálkodót és dr Bárdos Jenő ügyvédet. A Tamási pusztáról hazajövet a Hajdúsámson—Debreceni országúton autójukkal szembekerült egy parasztszekér mely szabálytalanul a jobb oldalon haladt. Éppen mikor egyvonalba értek a szekérrel, ért oda egy biciklista is, úgy hogy az autó formálisan a két jármü közé szorult. Nehogy a biciklistát halálra gázolja, a sofőr inkább végső szükségben a lovaskocsi felé hajlott el. Az egyik lovat az autó sárhányója összetörte, úgyszintén a szekér eleje is összezúzódott. Több helyen az autó is töréseket szenvedett. Dr Bárdos a kezén jelentéktelen ütést kapott, mig Debreceni és a sofőr sértetlenek maradtak. Természetesen a kerékpáros is A csendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a karambolért a felelősség.

— **Lakodalomban jelentette ki** Domján Ferenc máriaujfalui gazda, hogy felakasztja magát. Nem vették komolyan és tovább mulattak és másnap tényleg ott látták lógni az udvari akácfán. Levágták, még volt benne élet, hazavitték a lakására, de az izgalmak következtében egy nap mulva szivszélhüdésben meghalt.

— **Credo gyülés lesz október 30-án szombaton este 7 órakor a római kat. polgári fiúiskolában,** (Varga ucca 4.) A gyülésen dr Tarján Oszkár HÉV tanácsos „Három és fél nap a Manrézában" cimmel saját élményeit fogja előadni. Faragó László segédlelkész a szervezkedés és apostoli tevékenység szükségességéről fog szólani. Meghivókat nem bocsájtunk ki, de minden kat. férfit, vendéget is, szivesen lát a Credo Vezetőség.

x **Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58, I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.**

— **Háromnapos nagy kereskedő sztrájk kezdődött** a nagy áruházak ellen Belgrádban és tüntető felvonulást is tartottak. A kereskedelmi kamarák a kiskereskedőkkel együtt harcolnak a nagy áruházak illetéktelen versenye ellen. A sztrájkra az adott okott, hogy a kormány meghosszabbitotta a nagy áruházak engedélyét 1938 decemberéig.

— **Félmilliő dollárt örökölt** egy állástalan magyar jegyző Amerikából. Zsák Józsefet a románok nemrégen helyezték rendelkezési állományba. A jegyző Nagymaroson lakik. Kijelentette hogy nagy vagyonát, melyet testvérbátyja, a clevelandi plébános hagyott rá, a szegény magyar gyermekek segitésére adja.

Üzlethelyiség központban kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

— **Kerékpáron üldözte ellenfelét, akit saját botjával vert véresre.** Bor Ferenc józsai napszámosnak vitája támadt Soltész Sándorral és verekedés lett a vita vége. Soltész támadólag lepett fel Borral szemben, de ő húzta a rövidebbet, mert Bor nem hagyta magát és Soltész, akinél pedig egy nagy pásztor bot is volt, jobbnak látta futásban keresni menedéket. A sors azonban ellene volt, mert Bor Ferencnek a közelben volt a kerékpárja és azon vette üldözőbe a menekülőt, akit el is érvén a saját botjával alaposan elvert. Soltész feljelentette súlyos testi sértés miatt és igy került az ügy a debreceni törvényszék elé. A bíróság megállapította Bor Ferenc bünösségét és elitélte 8 napi fogházra.

MINDENSZENTEKRE
koszorukat saját érdekében vásároljon
a „Rózsa" virágcsarnokban
Kossuth u. 3.

— **Korrepetálnak, vizsgára előkészitenek** szaktanárok. Beiratás: Kálvin-tér 11. SDG, délután 4—6 óráig.

— **A debreceni és hajdúvármegyei törvényhatósági dalosbizottság** művészi és rendezőbizottsága, folyó évi október hó 30-án, azaz szombaton délután négyórai kezdettel a megyeháza emeleti tanácstermében tartja együttes ülését, melyek többek között a tél folyamán a törvényhatóságonként megrendezendő dalosbemutató ünnepségek programjának összeállitása is szerepel.

— **Öngyilkosok.** A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Földes községben Nagy Lajos 21 éves cseléd felakasztotta magát a gazdája házánál és mire rátaláltak, már meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Csökmő határában Varga András 25 éves gazdasági cseléd egy szilvafára akasztotta fel magát és meghalt. A csendőrség nem tudta megállapitani, hogy miért lett öngyilkos a fiatal gazdasági cseléd. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyeket.

GYÁSZ ROVAT

Katonai pompával temették el a tragikus véget ért vitéz Kovács István főhadnagyot

Tegnap délután nagy részvét mellett katonai pompával temették el a tragikus véget ért vitéz **Kovács István** gazdászati főhadnagyot. A Köztemető dísztavatalozóját zsúfolásig megtöltötte a gyászoló közönség. A honvédség minden fegyverneme nagy tiszti küldöttséggel képviseltette magát. Ott volt **Vincze** tábornok, a 11. gyalogezred egész tisztikara élén vitéz **Vida** ezredes sel, továbbá vitéz **Nagy Pál,** besztercebányai **Klein László,** vitéz **Berényi István** ny. tábornokok, a vitézek, a volt 39-esek küldöttsége, vitéz **Boskó** rendőrfőfelügyelő rendőrtiszti küldöttség élén és sokan mások. Díszszázad vonult ki zenekarral. A ravatalnál vitéz **Huszár Endre** tábori alesperes mondott buzgó imát és tartott megrendítő gyászbeszédet, mely alatt szem nem maradt szárazon. **Musza Ferenc** karnagy gyászénekeket adott elő. Aztán megindult a gyászmenet a katonazenekar hangjai mellett, a nyitott sirhoz. Ott **Uray Sándor** lelkész imádkozott és mondott búcsúztatót, mint a mélyen sujtott család barátja. Aztán ráborultak a hantok a koporsóra.

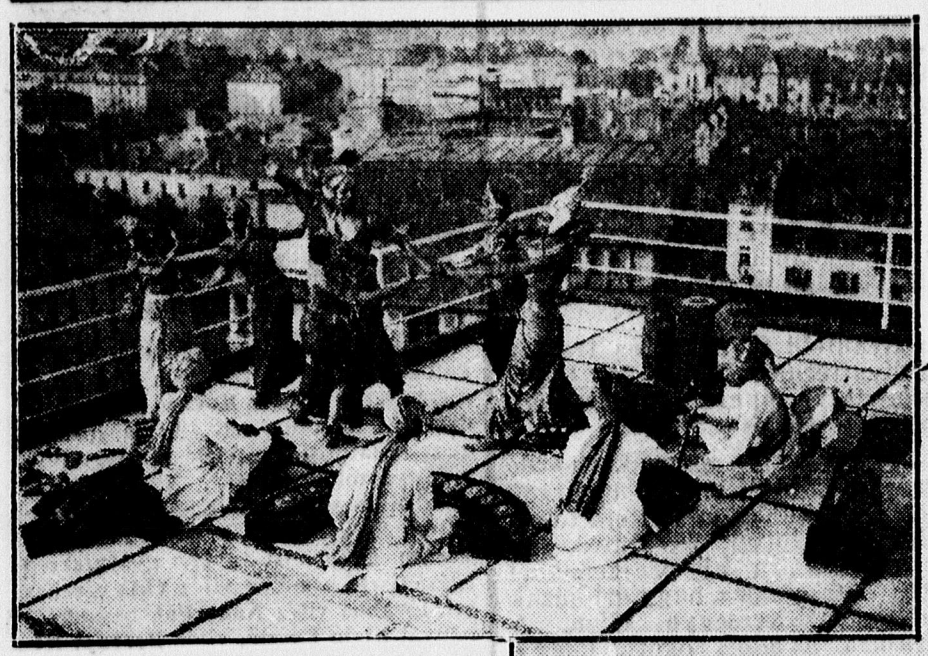
A ravatalra sokan küldtek koszorút, melynek felírása: „Szeretett Pistánk találkozunk: Téged soha el nem felejtő testvéreid. — Fájó szivvel búcsúzunk: Mariska nénéd, Oszkár bátyád. Szeretett Pistánknak: Gábor, Juliska és Gabi. — Csendes pihenést kiván szeretettel: Mancika, Manczi és Janesi. Viszontlátásra drága Pistám: Róza nénéd. — Kedves Pistánknak szeretettel Esztike néni, Ilus, Sanyi. — Utolsó üdvözlettel: A Galgóczy család. — Utolsó üdvözlettel: Sári. — Kegyelettel a volt 39-es bajtársak. — Kegyelete jeléül a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár hadbiztosság. — Részvéttel: dr Bodnár Józsefék. — Utolsó üdvözlettel: özv. Tóth Istvánné és családja. — Szeretettel Pista bácsinak: Sárika. — Őszinte részvéttel: Kerékgyártóék. — Szeretettel: Bandi, Magda. — Soha el nem felejtünk: Mariska néni, Endre bácsi és Bandika. — Kegyelettel: A m. kir. 6 honvéd vegyesdandár parancsnokság tisztikara. — Drága jó Pista bátyánknak: Ilike és Irénke. — Igaz szeretettel: Anci és Jóska. — Szeretettel: A Gulyás-család. — Fájdalommal: Bözsi Igaz részvéttel: m. kir. Bocskai István h. e. altisztikara. — Kedves Pista barátunknak: vitéz Porfy-család. — Kegyelete jeléül: A hajdúvármegyei debreceni Vitézi Szék. — Nyugodj békében: Annus, Annuska, Géza, Viki, Laci. — Bajtársunknak kegyelettel: A Bocskai hajdúezred tisztikara. — A temetést Gebauer temetkezesi vállalata rendezte, kegyeletes gyászpompával.

Özv. Ecsedi Jánosné sz. **Dévay Róza** 70 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A. számú ravatalozó teremből. Lakás: Ötmalom ucca 1. sz. Gebauer-cég rendezi.

Györfi Gáborné 54 éves. Temetése Balmazujvárosra való szállitás után szombaton délután két órakor lesz. A szállitást és temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. sz., végzi.

x **Vágó tűzifa** és széntelepe **Margit fürdőnél.** Katonatisztek, altisztek, Unió-tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon: 10-24. szám.**

— **Gatyán Mihály nyiregyházi szabómester** nyilas röpiratokat terjesztett, melyek izgató tartalmuak voltak. Elitélték a röpiratozó szabót **14 napi fogházra.**

Menaka asszony hires indiai balettje most Genfben vendégszerepel. A balet táncpróbáit a genfi „Üvegpalota" tetején tartja.

— **Kovács József nyirlövői községi gulyásnak az új télikabát vesztét okozta.** A község ez év tavaszán új tenyészbikát vásárolt. A bika nem türt meg maga mellett senki mást, mint Kovácsot. Egész nyáron nem is volt baj, de most, hogy Kovács József legutóbbi nagyvásáron új télikabátot vásárolt és azt felöltve ment a bikát kihajtani, a bika rárohant a gulyásra, fellökte, majd rátérdelt. Kovácsnak több oldalbordája eltört és több sebből vérzett. A bikát alig tudták elhajtani róla. Kovácsot kórházba szállították, de életbenmaradásához kevés a remény.

— **A honvédség őszi öttusa versenyének második részét** a párbajtörvivást csütörtökön délutá bonyolították le. A huszonnégy versenyző egy találatra menő körmérkőzés során küzdött egymással, rendkivül erős és az utolsó asszókig bizonytalan kimenetelü mérkőzés során nagy meglepetésre **Boronkay Lajos** nyíregyházi huszárfőhadnagy győzött. Az összetett eredmény után 1. vitéz Orbán Nándor főhadnagy 2. Boronkay főhadnagy s vitéz Bartha hadnagy.

— **A római lapok ismét névsort közölnek** a spanyolországi harcokban elesett olasz önkéntesekről. Az elesett olasz önkénteseket haláluk után kitüntetik. Ezzel kapcsolatban a Névtelen katona emlékműve előtt pénteken nagy ünnepség lesz, amelyen Mussolini is megjelenik.

— **A többszörös tolvajnő különös védekezése a bíróság előtt.** Jasznik Juliánna cseléd, aki már büntetve volt folytatólagosan elkövetett lopások miatt került a debreceni törvényszék elé. A cselédleány a vád szerint Vámospércsen a gazdájától Gelbermann Ignáctól sorozatosan lopott pénzt és ruhanemüt, selyemharisnyákat. — A csendőri nyomozás során 200 pengőt s 25 selyemharisnyákat koboztak el a leánytól. Jasznik Juliánnával együtt került a vádlottak padjára Gellér Zsigmondné, aki a lopott holmikból megvásárolt néhány darabot. Jasznik Juliánna részbeni beismerést tett, de a pénz ellopását nem vállalta, azt mondotta, hogy a pénzt apránként kapta s összegyüjtötte. A bíróság a bizonyitási eljárése befejezése után elitélte a cselédleányt 6 hónapi börtönre. Özvegy Gellér Zsigmondné orgazdaságért egy heti fogházbüntetést kapott. Az itélet jogerős.

— **A budapesti állatkert majmai szétszedték az új majomházat.** A főváros városgazdasági bizottságának ülésén egyik felszólaló szóvátette, — hogy az állatkerti majomház átépitése olyan botrányos épitkezés volt, hogy a majmok, amikor beengedték őket az új ketrecbe, három óra alatt mindent szétszedtek. 40.—50.000 pengős épitkezés volt ez, melynek ügyében most szigorú vizsgálatot kérnek.

Ezen a fogaton ment az angol király a parlament megnyitására. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor a menetet próbálják.

— **A debreceni törvényszék elé került magyar nemzet megbecsülése elleni vétséggel vádolva Palitz György nyíregyházi ácsmester,** aki a vád szerint a nyíregyházi vonaton a magyar nemzetre sértő kifejezéseket használt. A tárgyaláson a vádlott — akinek védelmét dr Nánássy országgyülési képviselő látta el — kijelentette, hogy ő nem akarta sérteni a magyar nemzetet. — Nem is használt sértő kifejezéseket. Elmondotta vallomásában a vádlott, hogy utazni akart és tizpengőst adott be a vasúti jegypénztárnál, de nem kapott jegyet, mert a pénztárosnak nem volt aprópénze, hogy visszaadjon. — Hiába követelt jegyet, nem kapott, mert nem tudták a pénzt felváltani és amikor ő az állomás pénztárát elhagyva más helyen felváltotta a tizpengőst, és rohant a jegyet megváltani, már elkésett, mert a vonat közben elment. Bosszusan magyarázta csupán, hogy lemaradt a vonatról, mert nem volt elég aprópénz a vasúti pénztárban. Az hogy cseh területen ilyesmi nem fordulhat elő vasúti pénztárban, sem sértő beállításban mondotta. A bíróság előtt tett tanuvallomásából azonban mást állapitottak meg és igy elitélték nyolcvan pengő pénzbüntetésre. — Az itélet nem jogerős.

— **A szolnoki városházán kifüggesztik a keresztet.** Szolnok város képviselőtestülete tegnap közgyülést tartot. Napirend előtt Magyary Albert a helyi keresztény párt elnöke szólalt fel. Foglalkozott a bel- és jobboldali szélsőségekkel, azokkal az áramlatokkal, amelyek a vallásfelekezetekre törnek és hangoztatta, hogy ezekkel szemben a kereszttel kellene védekezni. Inditványozta, hogy a közgyülési terembe mielőbb függesszék ki a keresztet. A képviselőtestület az inditványt egyhangúlag elfogadta.

— **Kántorháború Isaszegen.** Isaszeg község Richter József nevü kántortanitója nemrég elhunyt. A község utódjául fiát, ifj. Richter Józsefet szerette volna megválasztani. A váci püspök azonban nem járulhatott hozzá a választáshoz, mert ifj. Richter Józsefnek még nincs tanitói oklevele és csak 18 éves. Az egyházközségi választáson egy Bauer nevü kántortanitót választottak meg. Ez a döntés nagy felzudulást keltett Isaszegen, a község lakossága a templom elé vonult, félreverték a harangot és zajosan tüntettek. A csendőrség vetett véget a zavargásoknak.

Megszállott területi hirek

MIHÁLY NAGYVAJDÁT ünnepélyes külsőségek között vadászhadnaggyá avatták, az avatási szertartást maga a román király végezte. Számos külföldi előkelőség is részt vett ezen az ünnepségen. Ugyanekkor Pál jugoszláv régens herceget a harmadik határőrzászlóalj diszparancsnokává nevezte ki a román király.

SZÉKELYKOCSÁRDON téves váltóállitás következtében egymásba szaladt két tehervonat, több könnyebb sebesülés történt.

SICHITIU TÁBORNOK, a román vezérkar főnöke, Ankarába utazott, a balkáni szövetség vezérkari főnökeinek találkozójára.

A LUGOSI ÁLLAMI gimnázium most ünnepli fennállásának százéves évfordulóját. Az illetékes román hatóságok különleges pompával akarják megünnepelni ezt a dátumot, mert a hires „memorándum perben" sokat szereplő védőügyvéd, dr Brediceanu Corjolán szobrát is ezen a napon avatják fel.
czixiamé ánakg cmfÉypcmfÉycmfÉy

Egy MOST MEGJELENT jelentés szerint a temesvári húsfeldolgozó üzem évente hatvenezer hasitott sertést dolgozik fel.

NAGYVÁRADON most kezdődött az a konstre pör, melynek az adja meg az érdekességét, hogy az állam egymilliárdos kártérítési pört indított dr Löble László részvénytársasági igazgató ellen, aki éveken keresztül fekete szeszgyártásával károsította meg az államot.

CZENOVITZ KÖZELÉBEN öngyilkos lett Vastag János erdélyi magyar egyetemi hallgató, afölötti elkeseredésében, hogy más az élet, mint amilyennek ifjúságában ő várhatná. Búcsúlevelében azt kéri hogy sirfájára csupán annyit irjanak : „semmi".

DR SARKADI LAJOS nagyváradi iparkamara volt főtitkára 76 éves korában elhunyt. Annakidején nagyváradi ipari és kereskedelmi életében jelentős munkásságot fejtett ki.

ROMÁNIÁBAN MEGINDULT az idegeneket ellenőrző bizottság munkája és már a kiutasitások meg is kezdődtek. Több angol, német, osztrák cseh és magyar állampolgárt utasitottak ki.

Időjárás

Hazánkban ma a hőmérséklet a déli, délkeleti megyékben 23—25 fokig emelkedett, az ország középső részein meghaladta a husz fokot, az északi határszélek közelében azonban csak 18—19 fokot értek el, mert a köd még a déli órákig is akadályozta a felmelegedést. Még hüvösebbek voltak az egyes északkeleti megyékben.

Jóslás : **Gyenge légáramlás, éjjel és délelőtt sok helyen köd. A hegyeken túlnyomóan derült idő. A hőmérséklet nem változik lényegesen.**

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhirré teszi, hogy Debrecen város területén folyó évi október hó 15-én egy darab 3 hónaposnak látszó szőke kan fehér körmü sertés gazdátlanul találtatott. Az állat a város istállójában, (Bethlen ucca 39.) van gondozás alatt és amennyiben annak igazolt tulajdonosa a közhirré tételtől számitott három nap alatt az állat átvétele céljából nem jelentkeznék, az 1894 XII tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000—1894. F. M. sz. rendelet 107 paragrafusában foglalt rendelkezések alapján 1937 évi november hó 2-án, kedden a heti sertésvásáron nyilvános árverésen fog értékesittetni. — **Debrecen** sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— **Százharminchat embert megölt az életelixir.** Az amerikai unió középső államaiban sürün fordultak elő a legutóbbi időben gyanús halálozások, melyek nemcsak a rendőrhatóságokat, hanem a közegészségügyi szerveket is foglalkoztatják. Rövid idő alatt 136 hirtelen haláleset történt mérgezési tünetek között, amelyeknek okát most végre sikerült felderiteni. Bebizonyosodott, hogy valamennyien egy gyógyszervegyészeti gyár által forgalomba hozott életelixirt használtak, melyekben a vegyvizsgálat mérges alkatrészeket talált. Az egészségügyi hatóságok a szert betiltották és rádión figyelmeztették a lakosságot a veszedelemre.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon búzából 3 ezer, árpából 2400, tengeriből 600 mázsa cserélt ma gazdát. Az árak a következők :

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.75, 78 kg 20.70—21.05, 79 kg 20.95—21.25, 80 kilós 21.10—21.35. — Felsőtiszai 77 kg 20.40—20.70, 78 kg 20.70—21.00 79 kg 20.95—21.20, 80 kg 21.10—21.30 rozs pestvidéki 18.70—18.80, rozs más származású 18.00—19.00, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendü 16.60—16.70, középminőségü 16.50—16.60, tengeri ó 14.05—14.15, új 11.10—11.20 korpa 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.50—15.30 pengő mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁRRA felhajtottak 3077 darab sertést. Előző napi maradvány 328, összesen 3405. — Angol hússertés felhajtás 340 darab.

Árak : uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 109—112 fillér, szedett I. 106—109 fillér, silány 98—102, angol sonkasertés I. 108—112 fill. másodrendü 104—106, márkázott exportzsir 164 fillér kilónként — A vásár irányzata vontatott volt.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.00—19.80 pengő, rozs 17.50—17.80, árpa 15.50—16.00, zab 15.20—15.50, őszemes tengeri 12.—12.50, újszemes 9.70—10.00, csöves tengeri 7.60—7.80, lucerna 6.00—7.00 széna 4.50—5.20, szalma 1.60—1.80, cukorrépa 2.00—2.20, takarmányrépa 1.60—1.80, fehér tök 2.00—3.00.

SPORT

JÖN A FRADI...

Debrecenben az uccán, munkahelyeken, kávéházban mindenütt egy témáról beszélnek az emberek:

— „Jön a Fradi...

Fradi-lázban ég a város. Mindenki látni akarja a 11 ferencvárosi fiút, akik szakadó esőben, titáni küzdelemben ki verekedték Magyarországnak a Középeurópai Kupát.

A Bocskai—Ferencváros találkozóknak nagy multjuk van... Az alig megalakult Bocskai a professzionizmus bevezetésekor első mérkőzését éppen a Ferencváros ellen játszotta le s azóta mindig eseményt jelentett a két csapat mérkőzése. Nem egyszer sikerült megtépázni a Bocskainak azt a nimbuszt, amely Ferencváros csapatát a debreceni közönség előtt körülvette... A közönség sem takarékolt egyetlen eredményt sem annyira soha, mint a Ferencvárost állította meg győzelmi utjában a debreceni csapat. Szép volt a Hangária és Ujpest ellen győzni is, örvendeztek a debreceni drukkerszívek... Hanem a Ferencvárost elkapni, mégis az volt az igazi.

Ezeknek a találkozóknak érdekességét most sokszorosan felülmulja, hogy a Ferencváros csapatát nagy diadala után Debrecenben láthatják először játszani... A Ferenváros, miután a Középeurópai Kupa anyagilag is pompásan bevált gavalléros ajánlatot is tett: 5000 pengőt igért, ha felcserélik a pályaválasztó jogot és a saját közönségét megajándékozhatja a csapat azzal, hogy előtte játsza le a diadalmas kupanyerés után első bajnoki mérkőzését. Ennyire megbecsüli a Ferencváros publikumát, amely jóban-roszban évről-évre kitart a zöld-fehér színek mellett. Viszont elismerésreméltó, hogy a Bocskai sem akart gavallériában hátra maradni a Fradi mögött és bár az 5000 pengőre nagy szükség lenne, mégsem fosztja meg a helyi közönséget attól, hogy a Ferencváros diadalmas legénységét elsőnek lássa játszani az országban nagy diadala után.

Az érdeklődés meg is van s hallatlan mértékben nyilvánul meg. Az előjelek után ítélve Debrecenben vasárnap megdöntik az eddigi nézőrekordot. Mindenki látni akarja Középeurópa legkiválóbb futballművészeit... Sárosi pompás elgondolásait, finom huzásait, Lázár ragyogó trükkjeit, Korányi és Tatrai imponálóan biztos hátvédjátékát, Háda pompás robinzonádjait, Magda finom passzait, Kiss okos, építő játékát. Toldi gyilkos bombáit. Kemény ellenállhatatlan lendületét. Tánczos finom elhuzásait, hajszálpontos beadásait s Polgár duzzadó erejű fedezetjátékát. Debrecenben még soha nem látott nagy játékra, igazán élményre van kilátás.

Fokozni fogja a mérkőzés szépségét, hogy a Ferencváros csapata úri viselkedésével, abszolutt fair játékával mindenütt meghódítja a közönséget. Két pompás stilust játszó, minden durvaságtól mentes csapat küzdelmében gyönyörködhet a debreceni közönség s ebben a küzdelemben bizonyára meg fognak csillanni a futballjáték minden szépségei.

A mérkőzés külsőségei is méltók lesznek a nagy küzdelemhez. A Ferencvárist ünnepélyesen fogadják, zászlót cserél a két csapat s előkelő vendégek jelennek meg a mérkőzésen.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai csütörtökön tartotta edzését a Ferencváros mérkőzés előtt. Teleki is megjelent az edzésen, mindenki ott volt, csak Kertes hiányzott. Az ellenfél a Villanygyár csapata volt, ahol új játékos mulatkozott be, a szombathelyi **Iker** személyében. Jóképességü csatár.

A Bocskai így kezdte a játékot: Varga, Bikfalvy, Janzsó, Orosz, Belcsik, Palotás, Markos, Finta, Teleki, Takács, Hajdú. Tetszetős játék alakult ki a csoda szép őszi időben, a jó pályán és csakhamar hullanak a gólok. A Bocskai-ban Orosz jó játéka kelt feltünést, Janzsó is jó, de még nem a régi, nem szivesen megy közelharcba. Elől Finta, hátul Varga bizonytalansága keltett — nem jó benyomást.

Később változtat a Bocskai, az Ujpest elleni csapat áll fel: Varga, Palotás, Bikfalvy, Orosz, Boross, Belcsik a csatársor marad. Most jól megy a játék, bár szép akciót dúrva hibák is követnek. De azért — nem félünk a farkastól, sem a farkasverő, a római farkastverő Ferencvárostól — hangzik itt is — ott is. Mások viszont pesszimisták: most is beadja a nagy ötöst a Ferencváros, mint a Lazzionak, de a Bocskai nem rug négyet. Ilyenféle a hangulat a debreceni szurkolók körében.

Végül is 11:4 arányban győzött a Bocskai a Villanygyár ellen. Az edzést nagyszámú lelkes közönség nézte végig, tetszett is a csapat, meg nem is.

A felállítás még bizonytalan: Janzsó merné vállalni a játékot, de mégis nagy kockázat, nagy tét, ennyi edzés után, ilyen fontos mérkőzésen rögtön nagy küzdelembe dobni. Inkább valószínű, hogy az Ujpest elleni csapat marad: Varga, Palotás, Bikfalvy, Orosz, Boross, Belcsik, Markos, Finta, Teleki, Takács, Hajdú. Remélhetőleg a védelem éppen olyan jó lesz most is, a csatársor még jobb, a balszerencse meg kisebb.

Eöry nem volt ott az edzésen, de ez csak a Bocskai mulasztása. Nem értesitették, hogy igazolható a Bocskai számára és nem értesitették, hogy jöjjön... Pedig elkelne.

A Bocskai-nál különben, ha Janzsó felgyógyul, idényvégi kiárusitást rendezhetnének, különösen hátvédekből, hiszen Gyula, Lukács, Mező, Nádas feleslegessé vált, a fedezetsorban is nagy tülekedés lesz, hiszen Elek, Orosz Palotás személyében három jobbfedezet is van.

A Ferencvárost az érkezéskor is üdvözlik, a pályán maga dr **Kölesey Sándor** polgármester üdvözli a kupagyőztes Ferencvárost. A jóhirü vasútas zenekar is ott lesz a Stadionban és szünetben, a mérkőzés előtt, szebbnélszebb indulókat játszik majd. Hangulatban nem lesz hiány, ünnepségben sem... Közönségben sem.. bizonyára. Szegeden a Lazzió mérkőzés előtt hétezer fizető vendég volt kint. Ennyit várnak, sőt többet Debrecenben is.

A Ferencváros kihagyta az eheti edzést, inkább fürdőben volt. Mindenki egészséges, Sárosi is, Háda is, csak Polgár rekedt. De ő sem énekelni jön Debrecenbe. A nagyhirü, jótorkú ferencvárosi B) közép, a lelkes szurkolók többszázan jönnek zászló alatt.. Lesz egy kis koncert is.

Sárosi öccse ellen — Sárosi III Béla profivádat emeltek abból az alkalomból, hogy a Ferencvárossal és az Elektromossal tárgyalt és az országos amatőrzsüri kivizsgálja az ügyet s mivel a vád komoly, fel is függesztette Sárosi III. játékjogát. Hiába védte a testvére, a világhirü Sárosi Gyurka dr.

Óvási lavina indult meg a Nemzeti Ligában. Az Elektromos a Kispest elleni 1:0 arányban elvesztett mérkőzést óvta meg azon az alapon, hogy a határbiró, akinek bemondására adta meg a játékvezető a vitás gólt — Kispest tagja. Szeged a Ferencváros ellen 1:0 arányban elvesztett mérkőzését óvta meg, mert fényképfelvétel tanusága szerint Sárosi kézzel tartotta vissza Pálinkás kapust, amikor Kiss a gólt fejelte... Ejnye—bejnye, hát Sárosi sem az a kezes bárány már —, vagy nem is volt az soha sem.

Debrecen—Budapest válogatott tornászviadal lesz november hó 21-én Debrecenben. A viadalra Debrecen városa vándordijat is adott. A városközi mérkőzés egyben válogató verseny is lesz a németek és osztrákok ellen. A keretben igen sok a debreceni: Tóth Mogyoróssy, Both, Szabó, Simonfalvy, Rácz, Lestár stb.

Neumann, az NyKISE csatára, aki tavaly Bécsben, a HAKOAH-ban játszott pár hétig, újra amatőr és ismét az NyKISE-ben. Vasárnap a Villanygyár ellen már szerepel is.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE

5

— Pedig hát higyje el, Tibor bátyám, hogy nem vagyok gyáva fiu, de a körülmények, — néztél a mosolygó, gyönyörködő tiszt szemébe...

Az északi szél keményebbre fordult, a lovak bőrén már ezüstösen ragadt a zuzmara és Szabadi Ádám semmit, de semmit nem látott, nem hallott a zimankós időből. Kiesett belőle a jelen, mert a mult olyan élénken élt benne, mint még soha. És érezte, úgy érezte, hogy beszél, szakadatlanul beszél valaki, elmondja a multat úgy, ahogy az történt. A hangot tisztán hallotta, az események megszakadás nélkül peregtek előtte.

Tisztán, világosan, valóságszerűen hallotta most is az alezredes hangját:

— Te, Ádám, kérdezek én valamit tőled!...

— Parancsoljon, Tibor bátyám!...

— Mondd csak, mi a ti, a hozzád hasonló korú fiukat értem, mi a ti véleményetek erről az egész dologról!...

— Micsoda dologról?...

— Hát erről a háborúról!...

— Igen, hát erre nem olyan könnyű felelni, Tibor bátyám, — fordítottad el a tekinteted, — különösen nem olyan egyszerű felelni, ha egy magasrangú katona kérdezi!...

— Egész nyugodtan beszélhetsz, hidd el, nagyon kiváncsi vagyok, hogy ti hogyan vélekedtek!... Ugy mondd el, mintha a legjobb pajtásoddal beszélnél...

— Hát, Tibor bátyám, mi egy cseppet sem lelkesedünk ám a háborúért!...

— Természetesen, hát ki lelkesedik ma már, azt jól tudja mindenki, hogy a háború nem öröm, de mit tartottok ti egyáltalán és mit gondoltok ti, mikor a háborúról van szó!

— Mi azt tartjuk, Tibor bátyám, már az ilyen magamfajta gyerekek, hogy a háborúba azokat kellene elvinni, akik csinálják a háborút!...

— Áfenét, no hogy van, beszélj csak...

— Ugy gondoljuk, Tibor bátyám, hogy azoknak kellene elmenni a lövészárokba, akik vezetik a háborút, akik kezdték, azok vegyék ki a haretéri gyötrelmekből a részüket, akik a diplomácia, az érdekellentét harcaiban olyan könnyen odavetik egymás felé a kihívást és mikor tettre kerül a sor, akkor a magyar emberek ezreit, akik kapálni, kaszálni, szántani akarnak csupán, vagy tanítani, gyógyítani, alkotni, azokat elviszik fiatalon meghalni...

— Beszélj, csak beszélj, fiam, nagyon érdekel az, amit mondasz...

— Mert ugyan bizony, Tibor bátyám, mi köze van a mi harmados kapásunknak az angol, amerikai, vagy német ipari érdekek roppant mérkőzéséhez...

— Honnan szeditek ti ezeket a gondolatokat! — ámult az alezredes, mint aki idegen világba csöppent.

— Egyszerű dolgok ezek, csak gondolkozni kell, mindjárt rájön az ember, Tibor bátyám...

— Szokott valaki efféléről beszélni nektek?...

— Nem kell erről beszélni, rájöttünk erre mi magunk is. Velünk nem szoktak a felnőttek megbeszélni ilyen ügyeket, mert azt hiszik, hogy gyermekek vagyunk, most bezzeg nem leszek gyermek, mikor ezekért az ügyekért kell vágóhidra vinni a böröm, tizenhét esztendős fejjel...

— De gondolj a hazára, fiam, a magyar becsületre, a hősi védelemre... — kezdett egyszerre kapkodni az alezredes.

— Tibor bátyám, a haza sokkal jobban járna, ha mi és mindazok, akik távol vannak, itthon lennénk és itt ügyelnénk a portánkra, míg nem késő...

— És Oroszországról mit tudtok?...

— Sokat beszélnek hazajött foglyok, de arra nem lehet adni. Látni kellene, hogy mi van ott, mi történik...

— És ti mind, mind így gondolkoztok? — lobogott valami fojtott kétségbeesés a tiszt szemében.

— Csaknem mind, akik gondolkozunk. Háborúban nőttünk fel, nem volt gyermekkorunk és most visznek minket is... De miért, kiért, minek... Olyan sokan vagyunk mi magyarok, hogy mindenfelé jut belőlünk hősi temető töltelék, Tibor bátyám...

— Mondd csak, hogy van édesanyád? — — tért akkor ki a felelet adása elől az alezredes.

— Köszönöm, sehogy. Két év óta súlyos beteg...

— Mi történt vele, mi baja van, — nézett olyan aggódással a fiura a tiszt, hogy akaratlanul megakadt a fiu torkán a szó, csak néhány pillanatnyi töprengés után szólhatott:

— Megfázott, mikor súlyosan sebesült bátyámat haza hozta a haretérről...

— Hogyan?...

— A bátyám megsebesülése után egy lengyel kórházba került. Már akkor érte akart menni az anyám, de mi nem engedtük. Mikor aztán Hosszúmezőre hozták, nem birtuk visszatartani, elment hozzá, hogy lássa és haza hozza. Tél volt, fütetlen kocsiban utazott a sebesültek között egy egész héten át, míg lejutott Debrecenig, ahol kirakták a bátyámat...

— Ez a te édesanyád; ráismerek! — bólintott behunyt szemmel a tiszt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés dija hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések dija mindenkor előre fizetendő. A közlés dija vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott cimek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal dijmentesen továbbit.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Alkalmazást nyer férfi

LAPÁRUSITÓK

LEHETŐLEG IGAZOLVANNYAL ELÁRUSITÁSHOZ ÉS KÉZBESITÉSHEZ FELVÉTETNEK. KEREKPÁROSOK S KEREKPÁROZNI TUDÓK ELŐNYBEN. JELENTKEZÉS DÉLUTÁN 3-TÓL A „DEBRECZEN" CIMÜ LAP KIADÓHIVATALABAN. JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Jól fejő
bojtárt, nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre tejgazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,
nőtlent, benkosztost keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Egy ügyes
füszerkereskedősegéd felvétetik, Nagy Lajos, Derecske. 1131

Egy borbélysegéd
felvétetik, Ferenczy, Nyilastelep. 1074

Erős
kifutófiú és szerelőtanulók felvétetnek, — Pollák, Piac ucca 58. 1149

Biciklizni
tudó kifutófiú felvétetik, Vigkedvü Mihály u. 25. szám. 1152

Kifutófiú
azonnal felvétetik Pesti ucca 77. 1153

Fodrászsegédet
fölveszek, Horgonyi, — Szoboszlói út 4 1156

Keresek
ügyes fiút tanulónak, vagy kifutónak azonnali belépésre, Szent Anna ucca 27. 1157

Tanuló,
vagy kifutófiút felveszek, Szent Anna ucca 39. sz. füszerüzlet. 1140

Egy fodrászsegéd
kisegítőnek felvétetik, Attila tér 7. 1139

Kifutófiú
13—14 éves, erős, felvétetik, Szent Anna u. 36. szám, füszerüzlet. 101

Alkalmazást nyer nő

Mindenes
szobaleány, jó bizonyitvánnyal, azonnali belépésre jelentkezzen. — Sebészet, portásánál. 1057

Perfekt
szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyitványokkal. — Cim a kiadóhivatalban. 38

Tisztességes
mindenes főzőlányt, november elsejére felveszek, Erős Lajos u. 8. szám. 1127

Hivőlányok,
ajánlkoznak, egy főző és egy mindenes. Értekezni 2 órától Csokonai ucca 50., keresztépület. 1150

Ajánlat

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujjá öntése, üvegcsiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Poloskairtás
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. 419 11 15

Sir fényképezéseket
vállal Berzéki műterme, Piac ucca 38. 1151

Élelmiszer ital

Tokajvidéki
termelői borpincét létesitettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árulok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Déligyümölcs,
fajalmák, citrom, füge, gesztenye stb legolcsóbban Czeglédinél, Csapó utca 35. Viszonteladás. 815 11 21

Tiszai ponty
kilója 1 pengő, tiszai csuka kilója 1.20 fillér. Halcsarnok, József kir. herceg ucca 2. (Vigmozi bejárattal szemben). 1147

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Tüzelő anyagok

Saját
érdekében most szerezze be készenszükségletét. 100 kg. 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan 21. 1539 11. 3

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
négyhengeres teherautó széjjel szedve, darabonként eladó. Bónis, Hatvan ucca 31. 1435 10. 28.

Bútor

Dióhálók,
ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés irodaberendezés, szalonok, minden elképzelhető ingóságok eladása, vétele Dégenfeld tér 6. szám. 1324 11. 3.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Négy helyiségből
álló lakás, kizárólag üzlet, vagy raktár céljaira kiadó. Csapó ucca 10. szám alatt, az udvarban. 1006 10. 30

Varrodának
kalap, vagy szabóműhelynek kiválóan alkalmas helyiség, központban kiadó. Piac ucca 71. szám, I. em. Érdeklődni a házmesternél. 1155

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba,
fürdőszobás elsőemeleti lakás irodának, rendelőnek alkalmas, kiadó, azonnal, Piac ucca 75. alatt. 1106

Kettő szoba,
előszobás lakás, mellékhelyiségekkel, új házban, november 1-ére kiadó. István út 24. 1144

Butorozott szoba

Különbejáratú
csinos, vizvezetékkel ellátott bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 73. sz. emelet. 1148

Csinosan
bútorozott különbejáratú uccai szoba kiadó. Cserepes ucca 4. (A Déri-múzeum mögött). 1154

Különbejáratú
bútorozott szoba, előszobával kiadó. Hatvan ucca 16. 1145

Csinosan
bútorozott szoba, fisztviselő családnál kiadó. Szent Anna ucca 33., keresztépület. 1146

Vegyes

Veszek
káposztáskádakat, ha javitani való is. Nap u. 4. szám, telefon: 12-83. 1109

Ebszerető
egyénnek ajándékoznám prima patkányfogó kutyámat. Körtvélyessyné, Pesti ucca 53. 1134

Ingóság eladás

Eladó
2 darab olajos hordó, használt Meidinger kályha, vaslemez, cégtábla, Csapó ucca 10. az udvarban. 1005 10. 28.

Konyhaberendezés
mangurló, két nagy kép keret eladó. Király u. 2. sz. II. emelet. 1101

Nyolc lyuku
használt „Zephir" kályha, nagyon olcsón eladó. Domokos Lajos u. 6. szám. 1107

Gömb
csillár 10 pengőért eladó. Üzletbe, irodába, ebédlőbe alkalmas. Domokos Lajos ucca 6. 1009

Salgótarjáni
„Perpetum" folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Jókarban levő
vaskályha eladó Ferenc József út 74., I. emelet. 1141

Eladó ház

Adómentes
jól jövedelmező, szép lakóház eladó. Megbizott: Fahidi, Telefon 24—18. 1812 11. 3.

Gazdasági termények

Birsalmacsemeték
olcsón kaphatók Sesztina ucca 4. Török Gábornál. 1136

Eladó házhely

Parcellázok
vagongyárnál ötven házhelyet, nemes Deseő László, Piac ucca 89. 1137

Közmüves
villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12. 1575 vv

Eladó föld

Elepen
százötven hold föld tanyával, részletekben is eladó, Deseő László, Piac ucca 89. 1138

Padlások lomtalanítása
közben talált felesleges holmiját hirdesse meg az
Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s drb	3.00—5.50	Kacsa k. kg	1.00—1.20
Liba s. drb	4.50—6.00	Tyúk párja	3.60—4.50
Liba k. kg	1.20—1.30	Jérce párja	2.80—3.50
Kacsa s. drb	1.60—2.50	Csirke párja	1.00—2.60
Kappan és csirke kilója	1.00—1.10	Tojás drb	0.08—0.09
		Tojás kilója	1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.50—0.76	Szőlő kilója	0.26—0.60
Apró alma	0.30—0.48	Dió kilója	0.60—0.65
Körte kilója	0.60—0.80	Citrom drb	0.07—0.12
Birsalma kg	0.60—0.85		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.10—0.12	Kalarábé drb	002—0.05
Fokhagyma	0.50—0.60	Bab száraz kg	.24—0.28
Retek drb	0.02—0.03	Zöldbab kilója	—0.60
Burgonya rózsa kilója	0.07—0.08	Tök drb	0.10—0.25
vegyes kilója	0.04—0.06	Zöldborsó kg	.30—0.32
Fejeskáposzta	.15—0.25	Ugorka drb	0.05—0.08
Kelkáposzta	0.08—0.16	Spenót és sóska csomója	0.02—0.03
Savanyúkáposzta kilója	0.30—0.32	Saláta feje	0.04—0.06
Karfiol drb	0.15—0.60	Zöldhagyma	0.05—0.06
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.08—0.10	Gomba cs.	0.06—0.10
		Paradicsom	0.12—0.15
		Paprika drb	0.01—0.02
		Zöldtengeri	0.02—0.03

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kilója	.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kenyér kg	.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.34		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.37	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.35	K pa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.33		

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.